

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. Will H. Hays, Postmaster General.

No. 36 Vol. IX.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 8 d. Rugsėjo (September), 1921.

KAINA 5 CENTAL.

9 Metai

VILNIAUS KLAUSIMAS DAR NE IŠRIŠTAS. ANGLIAKASIŲ KOVA WEST VIRGINIJOJ. POPIEŽIUS DRAUDŽIA LENKIJOS KUNIGIJA.

Lenkija rengiasi karėn su vokiečiais. Petrograde sušaudyta 61 suokalbininkų. Numirė karvedis von Buelow. Japonijos reikalavimai nuo Suvienytų Valstijų. Leis atsige bent svaiginančius gėrimus. Emigrantų laivų lenktynės jurėse. Ebertas pageidauja reakcijos. Karė Austrijos su Vengrija.

VILNIAUS KLAUSIMAS DAR NEIŠRIŠTAS.

Geneva, Šveicarijoj. Ant-ru kartu susirinkus Lietuvos ir Lenkijos atstovams Tautų Lygos komisijos posėdin 25 d. Rugsėjo, niekas ne iš-ėjo. Lietuvos delegatai pa-sakė, kad Lietuva, griežtai reikalauja lenkus pildyt Su-valkuose padarytą sutartį, ant kurios lenkai yra pasira-šę, ir be to nieko nebus. I kitus Hymanso privadžioji-mus ir lenkų aiškinimus, lie-tuviai nieko ne atsakė, vis-ką ignoravo, ir tuomi viskas pasibaigė. Dabar Vilniaus klausimas bus pakeltų Tautų Lygos posėdžiuose Bruselyj, Belgijoj, kurie prasidėjo 5 d. Rugsėjo.

KOVA ANGLIAKASIŲ WEST VIRGINIJOJ.

Charleston, W. Va. Suki-lus angliakasiams anglių ka-syklų distriktuose ir pradė-jus ginkluotą kovą sušerifo pagelbininkais, federališka valdžia atsiuntė pulkus re-gulariariškos kariūmenės, ve-damos generolo Bantholtz. Atsiūsta ir 15 orlaivių su kulkosvaidžiais ir bombo-mis. Apšaukta karės apgu-limo tiesos, pertraukta tru-kių bėgiojimas ir komunika-ciją užėmė kariškoji val-džia. Po porai dienų 400 angliakasių, dalyvavusių su-kilimuose, pasidavė kariū-menės nelaisvėn. Tarpe ne-laisvėn paimtųjų buvo 80 žmonių apsiginklavusių, kiti ginklus buvo jau numetę. Apvaldžius sukilėlius, tvar-ka pradeda sugrįžt prie normališko ir kariūmenė jau sugražinama į stovyk-las.

HYMANS DIRBA NAU-JUS PLANUS.

Geneva, Šveicarijoj, Hy-mansui nepasisekus pasitar-naut lenkams, atiduodant jiems Lietuvą, Tautų Lygos komisijoj perrinkta esanti valdyba, kur vieton Hyman-so pirmininku išrinkta Ho-landijos atstovą H. A. von Karnebeek. Hymans dirba dabar naujus planus sutai-kymui lietuvių su lenkais, kad tik Vilniaus klausimas nepatektų Tautų Lygai, Bruselyj. Bus dar mėginta lietuvių sutaikint su lenkais pirmiau negu jie iškeliaus iš Genevos, prieš 11 d. Rugsė-jo.

ATEIVIAMS IR BAŽNY-ČIOJ NEDUODA RA-MUMO.

Fremon, Nev. Valstijos prokuroras Wheeler pasiun-tė gubernatoriui raštą, ku-riuomi gubernatorius paaki-nama, kad ateiviai lauzą val-stijos tiesas, nes sulyg ka-rės metų įvestos tvarkos, i-vairių tautų sektos savo bažnyčiose ir bažnyčių mo-kyklose vartoja išimtinai an-glišką kalbą, tik to nesilaiko liuteriai ir Rymo katalikai, kurie kaip savo mokyklose, taip pamaldose vartoja dau-giausia vokišką kalbą.

LENKIJA RENGIASI KA-RĖN SU VOKIEČIAIS.

Berlin, Vokietijoj. Len-kai kasdien gabeina vis dau-giau kariūmenės prie Silezi-jos, į Ribniko ir Pleszovo aplinkes, kur ta kariūmenė ruošiamą prie mušių. Yra manoma, kad lenkai nepasi-tiki Tautų Lygos veikimu nustatymui rubežiaus tarp lenkų ir vokiečių Silezijoje, ir jei tik rubežius nebus nusta-tytas sulyg lenkų noro, jie pradės vokiečius kariaut. Francuzija Lenkijai žada tame paramą.

NUMIRĖ KARVEDIS VON BUELOW.

Berlin, Vokietijoj. Numi-rė 76 metų amžiaus su-silaukęs kunigaikštis von Buelow, kurs 1915 m. kai-zerio buvo paskirtas vokie-čių antrosios armijos kar-vedžiu Francuzijos fronte. Jis buvo vienas iš tų junke-rių, kurie karės metu sakė, kad vokiečiai liuosnoriai nie kam nepasiduos, nes sutin-kant su keno nors reikalavi-mais, Vokietijai būtų amži-nai ne išdilodma gėda.

POPIEŽIUS DRAUDŽIA LENKIJOS EPIS-KOPATĄ.

Paris, Francuz. "Temps" paskelbė popiežiaus laišką, kurs ofiališkai popiežiaus dar nėra paskelbta Lenki-jos bažnyčiose. Popiežius savo laišku užgina Lenkijos vyskupams, kunigams ir ki-tiems bažnyčios perdėti-niams, kad jie, kaip Kris-taus tarnai, liautys varinė-ję klerikalizmo politiką ir politikos reikalus paliktų ci-viliškiems žmonėms. Popie-žius kunigijai liepia tik mel-stis, mokint žmones krikš-čioniškos vienybės ir artimo

meilės, o politikos reikalais visai ne užsiimt, nes tas žemina bažnyčios autorite-tą.

PETROGRADE SUŠAU-DYTA 61 SUOKALBI-NINKAI.

Ryga, Latvijoj. Petrogra-de susekta slapta draugija "Cita," kurioj buvo planuo-jama sukelt Rusijoj sumiši-mus, tais pasinaudojant, nu-verst Rusijos komunistų valdžią. Suokalbininkai į Petrogradą buvo atvykę iš Finijos ir buvo įleisti per rubežių sykiu su Suvienytų Valstijų maitinimo komisi-ja. 100 žmonių, itariamųjų suokalbininkų tapo areštuo-ta, iš kurių 61 tuojau sušau-dyta.

JAPONIJOS REIKALAVI-MAI IŠ SUV. VALSTIJŲ.

Tokio, Japonijoj. Besiren-giant nusiginklavimo Konfe-rencijon, kuri rengiama Wa-shingtone, Spalio mėnesyje, Japonija rengia pastatyt Su-vienytoms Valstijoms reika-lavimus, kad jos pripažintų Japonijai privilegijas prie Yap ir Guam salų ir leistų Holandijai kontroliuoti tele-grafo linijas tarp Yap ir Menado salų.

EMIGRANTUS GABE-NANTI LAIVAI LENK TYNIUOJA.

New York, N. Y. 31 die-no Rugsėjo nakčia, iš užrubežių gabenanti emi-grantus laivai, lenktyniavo vienas su kitu, kad greičiau atplauktų į New Yorko prie-plauką ir gavus pirmenybę i-eit į emigrantų stočių salas, kad pirmutiniu po 12 valan-dos uoste, kaip pirmutiniu Rugsėjo mėnesij, kad gavus išsodint savo pasąžierus pir-miau, negu šio mėnesio ate-ivių kvota bus perviršyta. Pirmiausia į uostą atėjo "King Aleksander" su 685 greekais, už vienos minutos atplaukė "Acropolis" su 134 greekais, už 2 minutų atplau-kė "Gdansk" su 173 lenkais ir už 1 val. ir 28 min. "Litu-ania" su tulu skaitliu len-kų imigrantų.

LEIS ATSIGABENT GĖRIMŲ.

Washington, D. C. Su-vienytų Valstijų izdo minis-terija leis atsivežt svaigi-

nančių gėrimų į Suvienytas apsigyvent Palestinoj, be ap-rubežiavimo.

Valstijas, visiems užrubeži-nių šalių,delegatams, kurie atkeliaus į rengiamąją nusi-ginklavimo konferenciją. Prohibicijos priešai dabar stato klausimą, kodėl tik už-rubežiniams dignitoriams lei-džiama svaiginančius gėri-mus atsivežt, o draudžiama šiaip užrubežiniams kelei-viams, ir klausia, kur yra ta demokratija, kuri taip tan-kiiai čia visur kaišiojama.

PILSUDSKIENĖ NUMIRĖ.

Krakov, Lenkijoj. Kroka-voj numirė Lenkijos dikta-toriaus, iš baltgudžių-lietu-vių išsivysčiusio lenko, gene-ralo Pilsudskio žmona. Jos lavonas iš Krokavos išga-benta į Lietuvą, kur Lydoj lavoną pasitiko Pilsudzki ir su kariūmeniškoms iškil-mėmis gabens į Vilnių, pa-laidot greta mirusių gimi-nių.

EBERTAS PAGEIDAUJA REAKCIJOS.

Berlin, Vokietijoj. Prezi-dentas Ebert kalbėdamas ministrijų susirinkime pasakė, kad Vokietijos valdžion privalo but gražinta reakci-onierių valdžia su stipria diktatura, nes praeitis pa-rodė, kad valdymas ikišio-laikinėj formoj, pušdo šalį ir neparodo viltį geresnės atei-ties. Galiaus patarė užgint vadovautis jau esančia kon-stitucija ir įvest sauališkos valdžios formas, o besiva-duojančius konstitucija, ar skelbiant jos dėsnius kam nors, paskirt baudą 500,000 markių ir kalėjimą.

ŽYDAI NESUTINKA SU PALESTINOS APRUBE-ŽIAVIMU.

Liverpool, Anglijoj. At-sibuvo čia Anglijos-žydų sion-istų seimas, kuriame nesu-tikta su Anglijos valdžios proponuojamu aprubežiavi-mu žydų imigracijos Pales-tinon. Seimas atranda Peles-tinos mahometų ir krikščio-nių reikalavimus uždaryt žydų imigraciją neteisingu, kadangi Palestina yra žydų žemė, prie kurios pasisavi-nimo negali turėt preten-sijų nė krikščionis, nė mahometonai kai-po atėjūnai. Surengta tam tikras memorialas, kurs bus įteiktas karaliui Jurgui, pra-šant jo neprileist žydų var-žymo ir suteikt jiems tiesą

IŠ DARBO LAUKŲ.

—Haverhill, Mass. "Good-year Shoe Mfg. Co." paskel-bė, kad visiems darbinin-kams pakeliama algos 25 nuošimčiu. Tai didžiausis algų pakėlimo nuošimtis, koks kada nors yra buvęs.

—Chicago, Ill. Atsibuvusi geležinkelių darbininkų kon-vecija atmetė "United States Railroad Labor-Bord" projektą, kad nusi-laikymui vietinės tvarkos, tad leista Anglijai atsiųst dalį savo kariūmenės.

INDIJOJ MAISTAI MAŽĖJA.

Allahabad, Indijoj. At-vykus Anglijos kariūmenei maistai jau kiek sumažėjo. Maistai kilo ne prieš valdžią, kaip pirmiaus buvo skelbta, bet apšaukimas religijiškos karės malphų prieš vietinius indus, kurių vieni ir kiti gy-nė savo šventynes ir jas nai-kino savo priešų, kas vėliaus išsivystė į tikrąją karę. An-glijos kariūmenė jau su-gaudė 400 sukėlusių betvar-kę, malphų vadų.

DEBSAS TURI PALAUKT.

Washington, D. C. Gene-rališkasis prokuroras Daug-herty prašė prezidento Har-ding paliausot iš kalėjimo socialistų vadą E. Debs, kurs už ne lojaliskumą karės me-tu buvo pasmerktas ilgam laikui kalėjiman. Preziden-tas išklausęs prokuroro kal-duojančius konstitucija, ar skelbiant jos dėsnius kam nors, paskirt baudą 500,000 markių ir kalėjimą.

LEGISLIATURŲ BĖDOS.

Albany, N. Y. Augščiau-sis valstijos teismas išdavė nuosprendį, kad legislatures nutarimas mokėt bonus at-sitarnavusiems kareiviams, yra nelegališku, nes prieš-nasi valstijos konstitucijos aštuntam punktui.

Michigano valstijos legis-liatura irgi nutarusi mokėt bonus atsitarnavusiems ka-reiviams, apsižiūrėjo, kad nėra iš kur imt pinigų, nes ištuštinus visą valstijos iždą ir tai truksta 6 milijonų do-liarių. Kitos valstijos pini-gų irgi neturi.

Kas tiki į ponų valdžią, arba į komisarų malones, tie neperka bonų.

algų firmoj Rice Boston & Tales ir Michine & Iron daviais ir sugrįžo prie dar-bo, rodosi sutikę su siulomo-mis jiems išlygomis, nes išlygos nepaskelbta.

—Chicago, Ill. Delei dar-bininkų straiiko, kurs iššauk-ta "Missouri & North Ar-kansas" geležinkelio darbi-ninkų, delei sumažinimo al-gų 20 nuošimčiu, visoks vei-kimas ant čia minėto gele-žinkelio tapo pertrauktas.

—Camden, N. J. Firma "The Keyston Watch Co." kuri buvo pertraukus dar-bus nuo Birželio mėnesio, at-naujino darbus ir prie darbo pakvietė 1000 darbininkų.

—San Francisco, Cal. "Ca-lifornia Metal Corporation" paskelbė sumažinimą dar-bininkams algų 10 nuošim-čiu.

—Pittsfield, Mass. "Jones & Sons Co." popieros fabri-ko savininkai antru kartu paskelbė darbininkams su-mažinimą algų 10 nuošim-čiu.

—Milwaukee, Wis. Gu-bernatorius Blaines, prokle-muodamas Labor Day šven-tę, atsišaukė į visus Wiscon-sino valstijos fabrikantus, kad nemažintų darbinin-kams algos ir, kad kiek ga-lint ant žimos priimtų dau-giau darbininkų.

—Springfield, Mass. "Strahmore Paper Co." nuo 1 d. Rugsėjo paleido dar-bus pilna jiega ir prie darbo pri-ėmė visus pirmiau nuo darbo atleistus darbininkus.

—Valparaiso, Chile. Su-straikavo visi laivų krovėjai, reikalaudami algų pakėlimo. Laivų savininkai prašo pa-gelbos straiiko sunaikinimui. —Brockton, Mass. Autu-vų fabrikų darbininkai pra-dėjo tarybas su fabrikų sa-vininkais susitaičius algų nustatyme. Buvo žadeta darbininkams sumažint al-gas 20 nuošimčiu.

Philadelphia, Pa. Sustrai-kavo moteriškų drabužių or-ganizuoti siuvėjai, nesutik-dami priimti sumažinimą al-gų. Sako, kad straiikan sto-ja 6,000 siuvėjų.

—Hazleton, Pa. "Sandy Hook" kasyklos savininkai paskelbė, kad kasyklos tam-pa uždarytomis, neaprube-žiuotam laikui. Kasyklų uždarymo priežascia yra, angliakasių straiikas.

Žinios iš Lietuvos

Nem. Radviliškis (Pasvalio ap.). Tai vienas tolimiausių Lietuvos kempelių. Jis yra pačiam iškišuly tarp Apaščių ir Nemunėlio. Kitos pusės Nemunėlio jau Latvija. Žmonės čia baisiai nuvargę dėl buvusios karės. Daug žmonių dar nesugrįžo iš Rusijos, taigi dar daug laukų guli dirvonais. Ir sugrįžusiems sunkų gyvent, nes reikia atsistatyt, pradėti iš naujo ukininkaut, o nėra iš ko. Tačiau žmonės čia kažkaip tyliai, nenusiskundami savo bėdas neša ir visomis pajėgomis stengiasi išvargi išbristi. Žmonių susipratimas čia gal didesnis, kaip kitur ir kitiems save vest nelabai leidžiasi, užtai ir per Birželio 23 d. mitingą, St. Seimo nariui Valst. Sąj. atstovui P. Ruseckui pranešimą padarius vienu balsu, dideliu truksmu buvo priimta ši rezolucija:

Męs, Nemunėlio Radviliškio valsčiaus piliečiai susirinkę gausingame mitinge ir išklaušę St. Seimo nario Rusecko pranešimą, širdingai dėkojame jam ir vienu balsu reikalaujame:

1) kad žemė būtų dalinama bežemiams ir mažžemiams veltui po tiek, kiek gali apdirbt vienas žmogus su savo šeimyna, pagerintais įrankiais;

2) reikalaujame žodžio spaudos ir agitacijos laisvės visiems darbo žmonėms ir visoms politiškomis partijoms.

Butniunai (Vaškų valst.). Apylinkės jaunimas šiuo laiku ypač pradėjo dirbt ir jo tarpe matyt geriausių norų darbuotis kultūros srityje. To jaunimo tarpe mažai rasi rukančių, o girtuokliavimas visai "nemadoj". Pasigert viešoje vietoje laikoma didžiausia paneika. Čia praėjusių Kalėdų laiku buvo kaimė surengtas šeimyniškas vakarėlis. Suvaidinta, "Švintant." Atlaikyta rimta pasakaita į jaunimą "Žmogaus gyvenimo tikslas," socialistinėje kryptyje, mok. Šiaulių gim. A. Liepo. Liepos 3 dieną surengta Pučionių dvare nepaprasta gegužinė: suvaidinta du veikalai: "Tiktai niekam nesakyk!" ir "Švintant." Suvaidino, kaip retai galima kaime pamatyti. Žydui Liepai, pasirodžius scenoje visa publika plyšo juokais. Atlikta du monologai. Po vaidinimo Liepa pasakė karštą kalbą, kurios žmonės atydziai klausėsi. Jis kalbėjo apie reikalą jauniui lavintis.

Jaunimas energiškausiai griebsi daro ir nori suorganizuot atskirą kuopą "Aušra," bet vietinė apskrities Valdžia nuo pėnai meto išlaikius paduotus įstatus ne per seniai grąžino juos, kaip netinkamus. Nežinau kodėl; toks apylinkės jaunimas nėra priešvalstybinis gaivalas, tai kam jau trukdyt organizuotis. Pavasarininkų gana daug kuopų įsikūrė. Jie nieko neveikia, o jaunimo priklausiusio prie jų labai daug.

Vaškų valsčiuje nors ir labai daug randasi jaunimo ir mokslieivijos ne mažai, tačiau dirba mažai. Patartina tokiai mokslieivijai imt pavyzdį iš Butniunų kaimo apylinkės visuomenės darbininko A. Liepos, ir eit atostogų metų į liaudį prie brolių, seselių—darbo žmonių, teikt jiems žinių. **Vaškietis.**

Ukmergė. Liepos 14 d. "Aido" salėj buvo pirmas iškilmingas naujai išrinktos Ukmergės apskrities Tarybos viešas posėdis. Senosios Tarybos pirmininkas Bakanaučius atidarė posėdį, sveikindamas naują Tarybą. Jis savo turiningo kalboje pabrėžė, kad Lietuvai pavojus dar nepraslinko ir priešas apgulęs da laiko, ir kvietė naujai išrinktą Tarybą dirbt žmonių labui ir nepriklausomos Lietuvos Valstybės atstatymui. Pakvietęs vyriausią amžium Tarybos narį pirmininkaut, pats pasitraukė. Taip pat sveikino Ukmergės apskrities Viršininkas, kuris savo kalboje pabrėžė, kad visi vietos reikalai pareina nuo savivaldybių, ir kad savivaldybėms yra platus darbo laukas. Toliau jis kvietė pamiršt partijas, dirbt visiems bendrai. Viršininkas priminė nesekt tokių savivaldybių, kaip **Žemaitkiemio valsč. taryba**, kuri yra atsiskakiusi priimt nepaprastosios valstybės paskolos gynybo reikalams platinimą. Sveikino Gynimo Kom. vardu mokytojas

Kvieska ir nurodęs į grėšiantį pavojų iš lenkų kvietė savivaldybes prisidėt prie Tėvynės gynybo darbo ir pareiškė papeikimą tiems mūsų Seimo atstovams, kurie kasa Lietuvai duobę, patys mįsdami jos duona. Valstiečių Sąjungos vardu sveikino buvusios ir dabar vėl išrinktos Ukmergės Ap. Valdybos narys Rimka. Jis savo kalboje ragino visus dirbt Lietuvos labui. Mokytojų vardu sveikino Mokytojas Kliučius ir ragino savivaldybes Tėvynę atstatant nepamiršt mūsų mokyklų ir mokytojų, nes busimoji mūsų karta bus tokia, kokią mės turėsime mokyklą ir kaip joje vaikus išauklėsime ir tt. Sveikino Šiaulių Sąjungos vardu, Ukmergės miesto tarybos ir tt. Visi šitie sveikinimai ir kalbos darė gana gerą įspūdį ir žadino prie bendro Tėvynės darbo.

Po pasveikinimui buvo rinkimai pirmininko susirinkimui. Išrinkta p. Jankunas. Senosios Ukmergės Ap. Valdybos pirmininkas pranešė apie pereinū metų darbus. Šis tas yra nuveikta: nusamdytas švietimo skyriui vedėjas, kuris sumaningai mokyklų reikaluose dirbęs; padaryta daug mokyklų remontų, bet dar daug likę dėl lėšų trūkumo; mokyklos kuru būvę visiškai aprūpintos ir tt. Gynimo reikale būvę apsidėję dar tikru mokesnių, kuris dar nevisas surinktas. Nusisamdytas statybai inžinierius technikas ir tt. ir tt. Iš viso pranešimo matyt, kad

visur truksta lėšų ir kad sutartį.

Tame mitinge buvo išreikštas protestas prieš kunigų pastangas naudot bažnyčia vusi nors pusiau, o mažų sumų reikalaujant kad ir menkiems, visados patenkindavu. Tai nenuostabu, nes 8 tarybininkai nemokėjo pasirašyt. Taip pat priminė, kad tuosė valsčiuose, kur tar nauja pigūs viršaičiai, dalykai stovi kuoblogiausiai, nes viršaitis gaudamas 300 a. mėnesiui, dirba valsčiui vos 2 dieni ir tokiuose valsčiuose didžiausia netvarka: Todėl patarė pigių viršaičių vengt. Toliau eina rinkimai naujos Apskrities Valdybos. Pirmininku išrinkto tą patį Bakanavičių ir nariais: Rimką ir Petraitį.

Išrinktieji pasizadėjo teisingai ir sąžiningai darbuotis žmonių ir tėvynės labui. **Mokyt. Ant. Leipis.**

Šimkaičiai (Raseinių ap.). Mūsų valsčiuje rinkimai praėjo ramiai, jei ne minėt keilių korštagalvių. Rinkimuose laimėjo L. V. Sąjungos sąrašas 15 vietų, Ukininkų Sąjunga 6 vietas, krikščionių demokratų — 3 vietas.

Mūsų valsčiaus dvarininkas, Labgirių dvaro savininkas, Kručkovas, pardavinėja dvarus šiuo budu: užrašo savo falivarką, turintį mažiau kaip 70 d., pačiai ar dukrai. Jau Kručkovas kelis kartus taip padarė. Mat, kas turi mažiau kaip 70 d., tai įstatymu yra leista parduot, jis tokiu budu išparduoda savo dvarus. Tuo tarpu bežemiai ir mažžemiai sėdi ir laukia Žemės Reformos įstatymu, o dvarininkai jau baigia dvarus išparduot. **Smiltynų Antanas.**

Vilkija (Kauno apskr.). Pradžioje 1920 metų atkėlė Vilkiją vikaru kun. P. Jasienskį. Jis laiko save žymiu visuomenės darbininku. Todėl tuoj puolė pagriebtį savo kontrolę visas esančias Vilkijoje organizacijas ir ištaisė. Tas jam, iš dalies, pasisekė: tuoj buvo išrinktas Šaulių vietos burio, Gynimo Komiteto skyriaus, Juozapaičių ir k. įstaigų pirmininku. Pateko net į savivaldybę ir sulgjo jo noru visi vilkijiečių reikalai buvo tvarkomi: "žymus veikėjas" taip pasistatė: "Kas ne su manim, tas prieš mane." su tokiu "aš" jis stoji darban. Na ir darbavosi! Iš dviejų kooperatyvų krautvių beliko tik viena. Eina byla. Savivaldybė nukentėjo. Iš mokyklos nori prašalint vidurinės mokyklos vedėją. Eina gandy, kad vidurinės mokyklos vedėjas patraukia teisman. Šiuo laiku bylinėjasi su nuovados viršininku. Ir "žymiam veikėjui" neina taip, kaip sako jo "aš". Jau laikas tokių ponų vadovavimo atsikratyt. **Žuvis.**

Joniškis (Šiaulių apskr.). Liepos 10 d. didelis mitingas po kalbų St. Seimo nario Žygelio ir mok. Kučo priėmė protesto rezoluciją prieš Tautų Sąjungos dedamas pastangas sujungt Lietuvą su šlėktine ir militarine Lenkija. Mitingas pritarė atmetimui Hymanso pasiūlymų ir nesitarimui su lenkais, kol jie neįvykdys Suvalkų

visur truksta lėšų ir kad sutartį. Tame mitinge buvo išreikštas protestas prieš kunigų pastangas naudot bažnyčia vusi nors pusiau, o mažų sumų reikalaujant kad ir menkiems, visados patenkindavu. Tai nenuostabu, nes 8 tarybininkai nemokėjo pasirašyt. Taip pat priminė, kad tuosė valsčiuose, kur tar nauja pigūs viršaičiai, dalykai stovi kuoblogiausiai, nes viršaitis gaudamas 300 a. mėnesiui, dirba valsčiui vos 2 dieni ir tokiuose valsčiuose didžiausia netvarka: Todėl patarė pigių viršaičių vengt. Toliau eina rinkimai naujos Apskrities Valdybos. Pirmininku išrinkto tą patį Bakanavičių ir nariais: Rimką ir Petraitį.

Išrinktieji pasizadėjo teisingai ir sąžiningai darbuotis žmonių ir tėvynės labui. **Mokyt. Ant. Leipis.**

Šimkaičiai (Raseinių ap.). Mūsų valsčiuje rinkimai praėjo ramiai, jei ne minėt keilių korštagalvių. Rinkimuose laimėjo L. V. Sąjungos sąrašas 15 vietų, Ukininkų Sąjunga 6 vietas, krikščionių demokratų — 3 vietas.

Mūsų valsčiaus dvarininkas, Labgirių dvaro savininkas, Kručkovas, pardavinėja dvarus šiuo budu: užrašo savo falivarką, turintį mažiau kaip 70 d., pačiai ar dukrai. Jau Kručkovas kelis kartus taip padarė. Mat, kas turi mažiau kaip 70 d., tai įstatymu yra leista parduot, jis tokiu budu išparduoda savo dvarus. Tuo tarpu bežemiai ir mažžemiai sėdi ir laukia Žemės Reformos įstatymu, o dvarininkai jau baigia dvarus išparduot. **Smiltynų Antanas.**

Vilkija (Kauno apskr.). Pradžioje 1920 metų atkėlė Vilkiją vikaru kun. P. Jasienskį. Jis laiko save žymiu visuomenės darbininku. Todėl tuoj puolė pagriebtį savo kontrolę visas esančias Vilkijoje organizacijas ir ištaisė. Tas jam, iš dalies, pasisekė: tuoj buvo išrinktas Šaulių vietos burio, Gynimo Komiteto skyriaus, Juozapaičių ir k. įstaigų pirmininku. Pateko net į savivaldybę ir sulgjo jo noru visi vilkijiečių reikalai buvo tvarkomi: "žymus veikėjas" taip pasistatė: "Kas ne su manim, tas prieš mane." su tokiu "aš" jis stoji darban. Na ir darbavosi! Iš dviejų kooperatyvų krautvių beliko tik viena. Eina byla. Savivaldybė nukentėjo. Iš mokyklos nori prašalint vidurinės mokyklos vedėją. Eina gandy, kad vidurinės mokyklos vedėjas patraukia teisman. Šiuo laiku bylinėjasi su nuovados viršininku. Ir "žymiam veikėjui" neina taip, kaip sako jo "aš". Jau laikas tokių ponų vadovavimo atsikratyt. **Žuvis.**

Joniškis (Šiaulių apskr.). Liepos 10 d. didelis mitingas po kalbų St. Seimo nario Žygelio ir mok. Kučo priėmė protesto rezoluciją prieš Tautų Sąjungos dedamas pastangas sujungt Lietuvą su šlėktine ir militarine Lenkija. Mitingas pritarė atmetimui Hymanso pasiūlymų ir nesitarimui su lenkais, kol jie neįvykdys Suvalkų

IVAIRIOS ŽINIOS.

—Lancaster, Pa., sujudo gyventojai prieš kunigą Snawley, kurs atsisakė saikyt pamokslą prie grabo vieno mirusio kareivio, tik todėl, kad ant grabo buvo užkabinta Suv. Valst. vėliava.

—Pittsburgho gatvėse kilo muštynės tarp praieivių ir policijos, kuri mėgino areštuot vaikus, pardavinėjančius Fordo leidžiamą laikraštį "Dearbon Independent."

—Rockway Point eksplo-davo didžiausias Suv. Valst. kariškas orlaivis D—6, kurs gaisro tapo visai sunaikintas, ant vietos.

—Sovietinės Rusijos valdžia veda tarybas su Švedijos degtukų fabrikantais, kad pavest jiems Rusijos degtukų fabrikus, kurie dabar nieko neveikia.

—Kalifornijos valstijos mokyklų direkcija imsis pridabojimo mokyklų, kuriose vaikai mokinama svetimos kalbose, nes tokiose mokyklose vaikai daugiausia išauklėjama ne lojaliskais šiais šaliai.

—Massachusetts valstijoje jau pasirodė "kazokai" arba raitoji laukų policija. Ji

kreipėsi į visus žinomus Amerikos lietuvių kalbėtojų (daugiau kaip šimtą ypatų). Tik iš dešimties suspėjome gaut atsakymą, kad jie sutinka eit į talką valst. darbiui. Štai jų pavardės: B. Ajauskas, Brighton, Mass., Kun. J. Abotas, Hartford, Conn., Adv. F. J. Bagočius, So. Boston, Mass., J. Grinius, Philadelphia, Pa., Antanas Ivaškevičius, S. Boston, Mass., Kun. F. Kemėšis, Detroit, Mich., Povilas Petrauskas, Wilkes-Barre, Pa., Kun. J. Petraitis, Paterson, N. J., A. Rakauskas, Wilkes-Barre, Pa., A. Staknys, Newark, N. J., Kun. J. Struckas, Plymouth, Pa., J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y., M. Vitaras, Braddock, Pa., Kun. H. Vaičiūnas, Cicero, Ill. Tikimės ateinančią savaitę galesių paskelbt visą eilę naujų kalbėtojų, apsiėmusių patalkininkaut savo Valstybei.

Mūsų veikėjų po kolonijas pasirenkant kalbėtojus, prašytume laikyties šių patarimų: 1) Kviesit kiek galima naujus, dar mažai toje kolonijoje kalbėjusius, 2) Kviesit iš tarpo, kiek galint artimesniųjų, (didžiama tautiška kalbėt tik savo valstijoje). 3) Jei ir patį kviesitės nurodytus kalbėtojus, malonėkite tuojau duot žinią Misijai, ką kviesite, kad išvengus klaidų ir nesupratimų.

Lai gyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva su sostine Vilniū! ir lai tą šauksmą paverčia realybę mūsų pasišventimas šiame bonų vajuje. Valio mūsų Vilniū! Valio laisva Lietuva! Valio jos Valdžia! Lai prasmenga visi imperialistai! Lai išsinesina iš Lietuvos žulkovskių dvasia ir kunai! Lai prasibaivo nors sykį oras mūsų žemelėje!

Visi kibkime į bonus!
Lietuvos Paskolos Misija,
Lietuvos Paskolos Skyrius,
370 Seventh Avenue, New York City.

saugoja kaimų tvarką ir gano vieškeliais bėgiojančius automobilius.

—Rusijos sovietai pakrikdė baduolių pašelpos komisiją, kurią buvo įsteigęs plačiai žinomas rusų rašytojas Maksim Gorkij. Komisijoje nužiūrėta tulos ypotos neištikimomis.

—Belfast gatvėse kilo muštynės tarp aierių katalikų (sinfeinerių) ir protestonų (ulsterių), kuriose užmušta 12 žmonių ir daug sužeista.

—Immigracijos valdžia atidaro stotį iš užrubežių atplaukiantiems laivams Portlande, Me., iš kur bus galima pasaziarams keliaut laivais į užrubežius, ir iš ten atkeliaut. Ši stotis buvo uždaryta nuo 1909 metų ir jos reikalus atlikdavo Bostono priepilauka.

—Ikišiol nesusekti blogdariai Chicagoy pametė bombas teatruose: Columbią, Star, ir Gater. Bombos eksplo-davo ir apgriovė namus, bet žmonių gyvastis nenukentėjo.

—Philadelphijoje nupuolė orlaivis iš 1000 pėdų augščio. Aviatorius ir du pasaziarami užsimušė.

—Būris "juodašimčių," Silsbee, Texas, įsiveržė re-dakecijon "Silsbee Bee," ir paėmė J. W. Borden, išsivežė į laukus apliejo jį derva ir paskui parvežė į miestelį ir išmetė gatvėj, nuvažiavo nežinomais keliais.

—Aplinkėje Huntington,

W. Via., nukapota telefonų ir telegrafų vietos. Dėl to jau keliose vietose įvyko trukių susimušimai.

—Italijoje, iš Maziano maudyklių bėgantis pasaziarinis trukas, vežantis iš maudyklių turistus, susimusė su priešingon pusėn bėgančiu tavoriniu trukiū. Zuvo 80 žmonių.

—Ispanijos kariškasis laivas, metantis skystos ugnies bombas pietrytinėj Meliloy, sunaikino Chafinas salą, Morokoj.

—Senaturkių valdžia Konstantinopolyj, gailisi išėjus karėn 1917 m. ir nori dabar taikytis su prieš ją kariavusiomis šalimis, išimant Grekiją.

—Sebringe, Floridoj, kasant šulinį ir įsikąsus apie 40 pėdų žemėn, iš žemės ėmė sunktis karštas vanduo; šito vandens temperatūra turi 130 laipsnių. Toks atsitikimas čia buvo prieš 200 metų.

—Portugalijos priemeris Barrosa Queiroz rezignavo, o su juomi rezignavo ir visas ministerij gabinetas.

—Ossingo kalėjimo kali-

—Į New Yorką atplaukė laivas "Alliance," ant kurio pereitą savaitę buvo Panamoy sukilė jurininkai. Jį parlydėjo kariškas laivas "Connecticut." Sukilimo sukurstytojai, tris jurininkai tapo areštuoti ir pastatyti po 1000 dol. užstato kiekvienas.

Užrašykite "AMERIKOS LIETUVI" savo giminaičiams ir savo draugams Lietuvoje

Skaitymas ir protavimas duoda žmogui stiprybę visuose takuose jo gyvenimo. Skaitant partyviškus laikraščius, pastoji partijos įnagis ir akiai kovoji, ne kartą pats save įžeisdamas, bile tik užganėdint savo partijos vadovus.

"Amerikos Lietuvis" nuo pat savo pradžios eina bepartyvišku keliu, kaip tik tinka skaityt kožnam žmogui, kuris teisybę myli.

Štai ką rašo kaimietis iš Lietuvos apie "Amerikos Lietuvį":

Gerbiama Redakcija "Amerikos Lietuvis." Daug laikraščių aš skaiciau, nes skaitau nuo 9 metų savo amžiaus, bet man "Amerikos Lietuvis" už visus geriausia patinka. Aš gaunu ir dienraštį "Draugą" iš Chicagos, bet nėra man malonesnio laikraščio už "Amerikos Lietuvį" Ačiu jums už gerą siuntinėjimą, nes gaunu kožną savaitę, esu labai dėkingas savo giminėms už jų malonę užrašyme man "Amerikos Lietuvis". Pranas Čiepis, Daržiškių kaimas, Raudenio v., Šiaulių apskritys.

Ką rašo mokinys iš Alytaus mokslainės Gerbiama Redakcija:—Kelis kartus man teko sutikti "Amerikos Lietuvį" kuris mano širdį patraukė prie savęs. Prašau tamstos nuosirdžiai pasigailėt manęs vargdenio mokinio ir siuntinėt man "Amerikos Lietuvį." Kada aš pabaigsiu savo mokslą, tada aš jums atsilyginsiu. Kazys Zvinakis, Krokinkų kaimas, Krokalaucio valsč., Alytaus apskritys.

Kareivis 10 pulko Mariampolėje prašo "Amerikos Lietuvį" prisiųst. Sako:—Netikėtai mumis pateko "Amerikos Lietuvis" keli numeriai. Labai mums jis patiko. Norėtume, kad jis į mūsų pulką visada atsilankytų. Todėl melžiam gerbiamų suvalkiečių užrašyti "Amerikos Lietuvį" ir prisiųst mūsų pulkui daugiau literaturos. Sekretorius.

Toki atbalsiai iš Lietuvos nuo ukininko, nuo moksleivio ir nuo kareivio. Nieko Lietuvoje taip nereikia, kaip pagelbėt sveikas lietuviškas smegenis vystytis prie išdirbystės, pramonės, pilietystės ir savitarpinio pasišelpimo. "Amerikos Lietuvis" rupinsis geraiis trupinėliais mokslo parent Lietuvos žmonėms auklėtis. Kiekvieno amerikiečio priderystė savo draugams, savo giminaičiams "Amerikos Lietuvį" užrašyt.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Perskaiciu laikraštį žinia ir sudrebėjau. Ten aprašoma, kaip Detroito buris lietuvių susirinko vienoj stuboj ir pakėlė gėrynę. Gėrė tol, kol prarado protą, ir pas kūrė tarp savęs muštis ir mušėsi taip, kad vienas tapo mirtinai užmuštu. Policija areštavo peštukus ir galbut jie, ar tuli iš jų, bus teismo pasmerktais nužudyt.

Tai skaudi ir bjauri žinia. Skaudi ji mums todėl, kad musų viengėnčiai, išeiviai, kurie paliko savo šalį iškeliaudami svetur, svetimūn šalin, kad susirast sau liuosą gyvenimą, kur galėtų lengvai gyventi, o tokia savo gyvenimui vietą atradę, tapo laukiniai, nustojo proto ir žmogiško jauslo, ir tapo žmogžudžiais, suteršdami, subjaurindami dorą ir gerą vėrdą tukstančių šioj šalyj gyvenančių lietuvių, kurių nevienam svetimtautis primė anų niekšų vardą.

Žinia yra bjauri todėl, kad tie lietuviai papildė žmogžudystą ne apgindami savo laisvę, ne apgindami savo žemę, savo tėvynę, šeimyną ar savo privatišką turta, bet todėl, kad begerdami degtinę prarado savo protą ir virto draskančiais žvėrimis. Jeigu juos būtų kas vertęs eit į karės laukus ir ten kariaut su priešu, be abejonės, jie būtų visai išsikalbinę, nebūtų pamiršę not pasiteisinti ir tuomi, kad jie nenori liet kraują tokių pat žmonių, kaip ir jie. Bet dabar jie nesidriovėjo praliet kraują netik tokio žmogaus, bet ir lietuvio, tokio kaip ir jie patys.

Jie tapo kraujagožiais, kriminalistais, žmogžudžiais, ir tik todėl, kad nemokėjo save suvaldyti. Nemokėjo save valdyti, nes pripuolė prie proto maudy, namie dirbtos degtinės, tol ją gėrė, tol ja protą nuodijo, kol virto žvėrimis, net bjauriasniais už žvėris, nes žvėris žmogų sudraskęs eda, budamas alkanu, o žmogžudžiai, atėmę žmogui gyvybę, negyvą lavoną palieka jo paties likimui. Ir taip daro ne Afrikos laukiniai žmonės, žmogėdžiai, ne šiaurinio žemgalio eskimosai, ne tariamieji Kaukazo kalmukai, bet lietuviai, krikščionys, nekarti tikinti į Dievą ir kaip kada dar ir poterius sukaltinti—mės atleidžiamie savo kaltininkams. Ir atleido.....

Yra sakoma, kad žmogus yra išmintingiausias už visus gyvūnus. Nors tai lyg teisybė, bet nevisuomet. Mės daugelyj atsitikimų galime labai aiškiai persitikrint, kad gyvūnai už žmogų yra išmintingesniais. Imkime kad ir paprastą galviją. Jis gyvena visai natūrališkai. Jis niekad negeria per daug. Negeria to, kas jo sveikatai gali pakenkti. Jis negeria bent tokių gėrimų kaip svainginanti gėrimai, nuo kurių žmogų įvairiomis grasomis ir baudomis negalima atbaudyt, negalima atpratint. Jeigu žmogus būtų už gyvūną išmintingesniu, tai jis svainginanti gėrimų netik negeriant, bet ir žiūrėt į juos nežiūrėtų. O vienok yra kitaip. Teisybė, yra gana daug ir žmonių, kurie svainginanti gėrimų visai negeria. Vieni iš tokių negeria kam nors matant, kiti niekad negeria už savo pinigą. Labai gerai pažįstai vieną lietuvį, kurs neseniai išvažiavo Lietuvon Jis prie kiekvienos progos visiems girdavosi, kad ne ruko. Bet jei kas pasiulė, tai jis ranką tiesdamas priduodamo rukymo, visada sakydavo—brolau, aš nerukau, bet dėl nuobodumo—duok šian. Ir rukė. Jeigu kas pasiulydavo stiklėlį degtinės, tai jis be išsikalbėjimo emė stiklėlį ir ranką ir pasiteisindavo: Broliau, aš negeriu, bet dėl draugiškumo—sveikas. Ir gėrė.

Taip geria tie, kurie gerdami pasisako, kad jie negeria, nes jie nieko nebijo. Tikrieji blaivininkai, kurie priklauso į tam tikras blaivininkų draugijas, irgi geria, tik jie geria pasislėpę, pasikavoję, kad juos geriant nepamatytų kas ir ne įskųstų jų draugams. Taip daro visi prohibicionistai ir jų agentai, kurie patvoriais ir pasieniais vuostinėja, ar nesuvuos ką geriant kur degtinę, kad prisikabint prie geriančiojo. Tai yra priverstiniai blaivininkai, verčiami prie nudootos blaivybės, prie kurios juos verčia vienas kitas fanatikas, toks, kurs į savo kitiems priverstinai siulomą blaivybę netiki. Gyvulį nereikia prievartata grėst nuo gėrimo, nereikia jį rašyt prie blaivininkų draugijos nė bažnyčioj prisiegdint kad negertą. Jis negeria ir tiek, negeria net ir dėl draugiškumo.

Svainginanti gėrimai susidaro iš alkoholio, o alko-

holius iš tirštųjų rugšties dujų, kurias tveria tam tikros bakterijos. Bakterijos nuodai, ir todėl, kaip rugštyje, taip ir alkoholiuje yra nuodai. Kada alkoholis yra išsunkiamas iš ko nors, jis yra labai sudrumstas ir turi ilgą laiką stovėt nejudinamas, kol nuodų stambesnės bakterijos nusistelbia ant jo dugno. Paviršium tada su vandeniu maišosi tik mažiausios ir lengviausios bakterijos. Kada žmogus geria nusistojusį alkoholį, jis jaučia tik mažą padilginimą ir kuomet geria nedaug, geriantiam nieko nekenkia, bet geriant daug, pajunta užsinuodijimą, nes nors geriamame gėrime yra ir mažiausios nuodijančios bakterijos, tai visgi sugeriant jų per daug, buva blagos pasekmės. Geriant gi alkoholį nenusistovėjusį, susidrumstusį, sugeriamas didesias bakterijas, ir nors geriant kad ir mažai, visgi užsinuodijama, nes sugeriamas pačias nuodingiausias bakterijas.

O mės žmonės dirba degtinę namie, šutindami brogą puoduose ir vos tik spėjį ją išsunkt, tuojau šiaip—taip atšaldę, nenusistojusį skubina geria, sugerdami didžiausias nuodų bakterijas, užsinuodina ir paskui nustoja proto, net žmogžudystą papildo!

Malonūs broliai ir sesers! Jeigu iš jų čia esantių kas nors užsimate degtinės darymu, ar kur kitur gavę namie darytos, geriate, žinokite ir bukite tikri, kad jūs geriate ne ką kitą, kaip tikrai gyvūnus nuodus, nuo kurių jau ne vienas be laiko nuėjo į kapus. Susimildami, dėl savo gerovės ir sveikatos, šalinkitės nuo tų nuodų, nesigerkite patys ir savo pažįstamiems paaiškinkite alkoholio nuodingumą. Tegul jie buna žmonėmis, tegul jie brangina savo sveikatą ir gyvybę, tegul nesinuodina ir be laiko nesirengia į kapus. Spės dar ten nukeliauti ir natūrališkai numirė. Ko jiems ten skubintis?

Bet aš netikiu, kad bent vienas iš tų, kurie po šiuom medžiu lankosi, užsimtų degtinės dirbimu ir jos gėrimu. Ir jeigu aš gerai sprendžiu, tai iš čia besilankančių, vargiai nors vienas yra toks, kurs dėl gėrimo alkoholio būtu bent kada padaręs sau ar kam kitam nors mažiau te tokį gyvena ir savo pro-

tus nuodija. Jie nesilankė ikišiol po medžiu, nesirinko į musų burį, kad pasiklausyt musų žodžių, pasidalint mintimis ir ką nors gero sau surast, neskaitė laikraščių pamokinimo, todėl užsinuodino alkoholio namie gamintais nuodais, prarado protą, praliejo žmogaus kraują, atėmė žmogui gyvybę, peržengė penktą Dievo prisakymą, ir nuėjo kankintis už geležinių grotų, kur sąžinė jiems neduos ramios valandos.

Tad, broliai ir sesers, turėdami prieš save gyvą pavėikslą, parodantį, kur žmones nuveda gėrynės, besinuodinimas alkoholiu, geriant jį be mieros ir supratimo, mės eikime prie kultūriškojo darbo. Ateina ruduo, su juo ir ilgesni vakarai. Kad nebūtų mums nuobodu tais vakarais, užsiimkime skaitymu naudingų knygelėlių ir laikraščių. Kuriems galima nueit į knygynus, eikite ir ten praleiskite valandą, kitą, pasiskaitymams. Kuriems negalima iš namų išeit, ar nesilia skriauda. Tai tik Detroitinori eit, tie užsiskaityt sau laikraštį, nusipirkite vieną—kitą knygelę ir pasiskaitykite namie, o šventadieniais, visi rinkitės po medžiu, atsiveskite ir savo pažįstamus, tegul ir jie prisideda prie padidinio musų burio, o kuo bus mūs daugiau, tuo bus visiems ramiau. Kviškite su savim ir musų jaunholius. Tegul jie nestovi pūlkais ant kampų gatvių, ar kur prie krautuovės langų, užkimšę šalitikius, tegul palieka daugiau vietos praeinantiems žmonėms, nes ten jie stovėdami nieko sau naudingo ne išdov.

Žmogus.

ŠERNAS, ERELIS IR KATĖ.

Po aržuolu buvo apsigyvenęs su savo šeimyna šernas, o aržuolo viršunėj gyveno savo rupestingai sutaisytame lizde erelis, besidžiaugiantis savo jaunučiais vaikais.

Į judviejų tarpą įsimašė liežuvninkė katė, kuri nulipus pas erelį, įkalbėjo, kad po aržuolo gyvenantis šernas ne išeinas iš namų ir laukia erelio iš lizdo prasišalinant, kad nugarauz aržuolą ir tam pavirtus ant žemės, galėtų suėst erelio vaikus. Erelis susirupino ir pasiryžo iš lizdo nelėkt ir saugot savo mylimus vaikus.

Tada katė nusileidus pas šerną, jam įkalbėjo, kad erelis niekur nelekia iš lizdo ir laukia šerno iš namų prasišalinant, kad pagriebs šerno vaikus ir juos sušėrus savo vaikams. Ir šernas susirupino ir pasiryžo heit iš savo urvo, kad erelis jo vaikus nesušertų saviems vaikams. Ir abudu jie vienas kitą dabojo nuo savo vaikų, iš namų neprasišalindami, net kol abudu, sykiu su savo vaikais, padvėsė badu. O katė, gyvendama jų kaimynystėje, juokėsi iš savo kaimynų neįsimintingumo.

Taip ir žmonių gyvenime tas atsitinka. Į tarpą ramiai gyvenančių įsimašo vienas nedoras, užkrečia juos nepasitikėjimu, sukursto vienus prieš kitus, ir kilus nesutikimams, toks ne-

LIETUVIAI AMERIKOJ

Philadelphia, Pa. Lietuvių Laisvės Nepriugulmingo Kliubo susirinkime, aptarus kitus reikalus, sekretorius perskaitė laišką, kuriame reikalaujama nubaust K. Miklą, kam jis pašaukė policiją, kuomet per dr. Alseikos prakalbas bolševikai kėlė truksmą ir išardė prakalbas (jau apie tai buvo rašyta laikraščiuose, jog 6 bolševikai buvo areštuoti ir dabar dar po \$800.00 kaucijos stovi visi, laukia teismo). Kadangi minėtas laiškas buvo be parašo, tad susirinkimas jį atmetė, bet štai J. Bendaravičius, kuris prisipažįsta, kad jis tą laišką rašęs; tai yra vienas iš tvarkardžių anuo laiku suareštuotų. Tas incidentas sukėlė susirinkime didelį truksmą; vieni sakė, kad gerai padaryta, kad bolševikai areštuota, nes jau jie neviens prakalbas išardė, kiti ginčijo, kad bolševikai nekalti ir K. Miklą reikia už tai nubaust, išmest ir tt.

Stebėtiniausia, kad Laisvės klubas išsamdė salę, padėmė už ją samdos pinigų, na ir Laisvės Kliubo nariai susiorganizuoja ir ateina ardyt susirinkimą. "Dženitorius" Sigelis eina drauge su klubo narių bolševikų "genge" ir tvarkos nežiuri, bet priešingai, dar policijai skundžia prakalbų rengėjus. Šiuose argumentuose emė gana aktyviškumą A. Abromavičius, kuris gynė bolševikus ir smerkė K. Miklą. Mat pagal jo išvadą, jei bolševikai kelia truksmą ir beveik muštynes sukelia, (nes bolševikai dr. Alseiką ir K. Miklą vos nesumušė), tai negalima šaukt policiją. Kiti gi aiškino, kad tokiam atsitikime kito išėjimo nebuvo, ir užtai reiktų tuos truksmadarius iš klubo pašalint, tad daugiau tokių nemalonumų nebūsių. Ypač K. Griganavičius aiškiai nupiešė komunistų slaptas intrigas, kurias jie visuomet klube daro ir netik prakalbų ardymui prisideda, bet ir kitų nešvarių darbėlių pridirba. Ant to Grinanavičius gavo atsakymą, kojų trepsėjimu ir švilpimu. Vienok nėsant K. Miklui tame susirinkime, dalykas atidėta iki kitam susirinkimui. Pažiūrėsim kaip išeis. Bet tai didelė gėda Laisvės Klubui, kad paima pinigų už samdą, o paskui tvarkardoms užleidžia.

Klubo narys.

Valparaiso, Ind. Valparaiso yra mažas miestelis, bet plačiai visiems žinomas. Labai gražiai išrodo. Viduryje miesto yra kalnelis, o ant to kalnelio gražus miesto namas, aplink jį krautuovės ir plačios gatvės, medžiais apsolintos.

Netoli miesto yra mokykla, vadinama Valparaiso Universit, kuri užima nemažą žemės plotą, ant kurio stovi dešimtis gražių mūrinių triobų, kur mokinama įvairių šakų mokslu. Čia yra mokinama: Prisiręngi-

dorėlis—politikierius, juokiasi iš žmonių ne išmintingumo ir lengvatikystės.

mo skyrius, į kurį stato visai nemokantį skaityt ir rašyt, ir gali tapt mokintais žmonėmis. Kita šaka, tai aukštoji mokslo kolegija, gydytojų, tiesų, provizijos, inžinerijos, piešimo, muzikos, buhalterijos ir daug kitokių skyrių. Tarpe tų yra lietuvių kalbos klesos, kuriose mokinama gramatika, retorikos ir istorijos.

Mokykla atsidarys Rugšėjo 20 dieną, todėl yra progos kiekvienam mylinčiam mokslą, atvažiut į šitą mokyklą, nežiurint amžiaus nelyties, turtingas ar bėdinas, visi yra priimami be skirtumo.

Išlaidos čia neperdidelės. Mokestis už mokslą, už 12 savaičių—trisdešimts doliarų. Už valgį ir kambarį per 3 mėnesius \$80.00 ir daugiau.

Tarpe lietuvių yra daug skirtingų kuopų, iš kurių yra svarbiausia tai Lietuvių Moksleivių Literatiška Draugija, prie kurios priklauso visų pakraipų moksleiviai ir turi gražų knygyną, kuriame randasi visokių knygų ir žurnalų, ir ateina visi Amerikos, tuli ir Lietuvos laikraščiai. Taipgi yra katalikų kuopa ir progresyviska moksleivių kuopa ir išleidžia moksleivių kelius "Artojuje."

Todėl lietuviai ir lietuvaitės, rengkitės visi, kurie mylite mokintis, važiuot į Valparaiso mokyklą, nes tik mokyklos gali prašalint nuo mūs vargus ir pakelt musų tautą ant augštesnio laipsnio. Jeigu norėtumėt platesnių žinių, kreipkitės šiuo antrašu: J. E. Rosseler, President, Box 6, University Hall, Valparaiso, Ind. arba į mane, o aš mielai suteiksiu platesnes žinias laišku (653 Greenwich St.).

Ig. C. Permikas.

Philadelphia, Pa. Švento Jurgio pagalbinės draugystės susirinkime tapo perskaitytas laiškas, kuris buvo atsiųstas bene J. J. Bielskio, Lietuvos Paskolos vedėjo, ir kuomet po perskaitymui K. Stefanavičius užklaudė susirinkimo, ką darysim, pirkim daugiau Liet. Bonų, tad P. Jeneliunas atsistojo ir pasakė, kad nereikia bonų, kad nepirkt daugiau, nes už musų bonus Lietuvoje kartuves stato ir tt. P. Jeneliuno rėkšmus pasekė ir kiti klerikalai, kurie irgi agitavo, kad daugiau bonų nepirkt. Ačiu taktuj pirmininko, kurs dalyką šiaip taip nudailino, atidėjo iki kitam susirinkimui. Stebėtina, kad dabar Lietuvių klerikalų valdžia, o Amerikoje klerikalas visomis pagjomis agituoja prieš Lietuvos paskolą. Nesuprantana, ar ištikrųjų taip daroma, ar tyčia provokuojama, kad ir vėl paskolos darbą sutrukdyt kaip kad prie J. Vileišio jie darė.

Lietuvių D.L.K. Gedemino Kliubo susirinkime sekretoriui perskaicius laišką iš Lietuvos Misijos raštinės, prašov ir vėl daugiau Liet. Bonų pirkt, dar beveik nepabaigus laišką skaityt, klerikalas B. Butautas, emė rėkt, kad atmet tą laišką, kad nepirkt daugiau bonų. Kiti nariai tik žvalgėsi į šonus, kas čia pasidarė. Ir netik jis vienas, bet ir kiti klerikalai tą pačią giesmę gėdojo, kad nepirkt bonų, kad atmet tą laišką. Juozas Teleiša, susirinkimo vedėjas, su laikės klerkų rėkšmą, paprašė, kad šį klausimą atidėtų iki kitam susirinkimui, bet neklausytų agitatorių ir remt tikrąjį reikalą pagal išgalės. Pamatysime kaip toliau bus. J—kas.

Devernon, Ill. Ant geležinkelio tapo užmuštas Kazys Butkus, paeinaš iš Lietuvos, Papušnio kaimo, Tau-ragės apskričio. Velionis paliko Lietuvoj žmoną—Kai mynas.

Rockford, Ill. Tarp vietinių lietuvių eina vien — kova su kunigu, varžytinės už mergas, ginčai už partijas, o daugiau nieko. Darbai rakandų dirbyklose eina gerai, bet iš kitur atvykusiems darbo gavimas nelengvas—Juozukas.

Sheboygan, Wis. Darbai rakandų fabrikuose eina silpnai. Tarp lietuvių veiklumo nėra, apart retkarčiais surengiamų prakalbų, bet ir tose nieko naudingo nesigirdi—Vietinis.

Cleveland, Ohio. S.L.A. 14 kuopa savo susirinkime diduma balsų nutarė likviduot buvusį S.L.A. kp. 8 apskritį, jo izdą panaudojant Rusijos medikalškiems reikalams—Tėvynė.

Combula, Pa. Einant iš darbo dviem lietuviam, Skripkai ir Lietuvninkui plėšikai juodu mirtinai pasovė. Skripka mirė, o Lietuvninkas dar gyvas—Saulė.

Wilkes-Barre, Pa. I. Abromaitis ir J. Kazakevičius, važiuodami motorcikhu, susidurė su automobilium. Susidurime abudu sunkiai susižeidė ir Abromaitis ligonbuty tuoj numirė—Saulė.

Cleveland, Ohio. Neseniai čia atvyko iš Clarenden, Pa. Marė Šaltienė, tapo areštuota. Jai primetama kaltė nužudyme trijų savaičių kudikio. Laukiama teismo nusprendimo—Saulė.

Ponuliai, užteks svečiuotis Viliujuje! Do Warszawy! Lietuviai bonus perka.

Kas augščiausia stovi: saliuonas, banka, ar iletuviškakas bona? Atsakymas: Salsaliunas, banka, ar iletuviškojo, bonas laisvę kuria. Sprėsk dabar pats.

Žinai ką, Jonai? Viskas atpigo, o kodėl ne teatras, nė chop suey neatpigo. Bala jų nematė. Spjauk ant jų! Geriau nusipirksiu lietuvišką boną.

Išpirkime bonus, tada ir bailiausias lenkų nebijos.

Kiekvienas bonas—ta gera sprikta į nosį Želgowskui.

Kas nenori pirkt bono—tai nori but lenkų bernu.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Keisti papročiai.

Pas tautas vidurinė Afrikos yra keistų papročių. Keisčiausiu vienok papročiu yra, tai nekaltėjimas su vuošve. Jei vyras veda pačią, tai pirmiau negu gaus pačią, pasirinktos mergos motinai turi vis siųst dovanas, kad ta jam neatpeiktų savo dukterį. Dovanos siunčiama tol, kol merga už jo išteka. Po sutuoktuvų, toks vyras visuomet vengia susitikti su savo vuošve, kad nereiktų su ja kalbėtis. Jei netikėtai kartais pasitaiko susitikti, tai tokios vuošvės žentas turi dovanot jai ožką, o jei to jis nepadarė, tai kaimynai tada jį nubausių išvairių savo teritorijos, užginant jam kada nors sugrįžt.

Fanatiška negrų sekta.

Vidurinė Afrikos sudarė nauja negrų sekta, pasivadinus save izraelitų sekta, kurios vadu yra tulas negras, kurs persiskaitęs bibliją, gavo proto suirimą; jis save vadina pranašu Enohu ir vietininku Dievo Izraeliui, be kurio leidimo niekas negali tapti įkūnijama. Sektoj susitelkę negrai kaskart darosi atkaklesni, atsisako pildyti valdžios prisakymus, paklusnumą pripažindami vien savo pranašui Enokui. 8000 šitos naujos sekto, susitarę užėmė valdžios žemę Bullshocki, arti Queentown ir ten įsisteigė savo sėdybę. Capetowno valdžia išsiuntė policiją su kulkosvaidžiais, juos nuvaryt nuo valdžios žemės. Pranašas Enohas pasakė atėjusiai policijai, kad jis klausys tik paties Dievo paliepimo, o šiaip niekas prisakymus jam neprivalo duot. Kapitonas Truter sustatė policiją į rėdus ir sektininkams paliepė pasitraukt. Sektininkai nieko nepaisėdami, puolėsi ant policijos. Prasi-dėjo mušis. Ir nors kulkosvaidžiai sektininkus skynė, tai jie vienok nesitraukė, gynėsi ir kovoję prieš policiją, kiek galėjo, ir kuom turėjo. Kovos vietoj krito 199 sektininkai ir antra tiek tapo sužeista, o pranašas Enohas tapo paimtu nelaisvėn, ir tik tada likusieji pasitraukė.

Žuvys jaučia vandenyje hemikalus.

Kaip žuvys, gyvenančios suriuose vandenyse, ir tula-me savo gyvenimo laike keliaudamos į prėskus vandenus, visuomet suranda kelius tomis pačiomis upėmis, išaiškinama ekspertų, kurie tam tikslui darė tyrinėjimus, tyrinėjo kelias rusis žuvų ir jų keliones.

Silkė yra labai jautri, nes turi tam tikslui išsivysčiusius jauslių organus. Ji labai atjaucia temperatūrą; ne kartą silkė jaučia ¼ laipsnio ir mažiau. Ji jaučia ir suvuodžia vandenyje mažiausią dalelę kalkių rūgšties. Mokslininkai, tyrinėjanti silkių jautrumą, panaudojo jas suradimui vandenyje hemikalų, kaip kad karės laukuose

buvo panaudojama kanarkos suradimui nuodijančių gazų. Lašišos atlieka keliones upėmis ir tais pačiais keliais grįžta, vaduodamosi savo jauslais, su kurių pagalba jos jaučia vandenyje esančią kalkių rūgštį, kuriai ačiu, lašišos gali atlikti labai tolimas keliones. Todėl aišku, kodėl tulos rušies lašišos ir silkės, kartais iškeliauja iš savo sėdybų ir po tulam laikui vėl sugrįžta, niekur nepaklysdamos.

Saulės energija.

Mūsų žemės galė, suteikianti gyvunams ir augalams gyvybę, paeina iš saulės energijos. Augalai negali gyvuoti be saulės energijos, gi gyvunai negalėtų gyvuoti be tos pačios saulės energijos, kurią gyvunai gauna per augalus.

Kartais žmonės sprendžia, kad energijos, arba gyvybės šaltiniu yra daug, kaip tai vanduo, medžiai, augalai, nafta ir kitkas. Bet tikroju gyvybės šaltiniu yra tikta saulė. Vanduo, kuri saulė paverčia garu ir tą sutraukus iš upės, ar ežero ir tuomi geru pripildo ora kalnuose, ir vadinasi potenciališka energija (energija nepanaudojama). Vanduo tada yra priruoštas iš kalnų subėgimui į klonius ir pakaitimui savo potenciališką į kinetišką energiją (energija sunaudojama), kad nuveikus savo darbą. Be saulės šilumos nebutų gyvybės ant žemės; nebutų vandens tekėjimų, nebutų vėjo atmainų, kas pasaulį daro tokiu, kokiu jį matome.

Per ilgus amžius augalai naudojo saulės energiją, rinkdami ją į savo sluogsnius. Jie buvo surinkta ir augalų sluogsniuose paslėpta, ką šioj gadynėj žmonės atranda pavidale anglių. Tuos anglius žmonės kurina, gamindami energijos įjėgą sukimui pramonės mašinoms. Tokiu būdu saulės energija per amžius buvusi žemėj augalų užslėpta, kaip potenciališka, šiandien žmonių yra naudojama jau kaip kinetiška.

Afrikos karaliai.

Nors vakarinių afrikos kraštų gyventojai ir yra civilizuoti, tai jie vienok seka civilizotųjų formą. Jie turi savo augščiausius viršininkus, valdonus ir taip vadinamus karalius, kurie valdininkauja ant visų tų valdininkų, kurių valdžiai pavesta kaimai laukinių gyventojų. Toki karaliai yra šventi ir niekeno nepaliečiami, nes jei kas jiems pasipriešintų, ar juos paliestu, tokiems gresia mirtis. Bet toki karaliai, pirmiau negu jie savo vieton tampa išrinktais, savo valdžios turi mokintis pas kaimų valdininkus.

Mirus tokiam karaliui, gyventojai iš tarpo savęs renką kitą mirusio vieton, ir išrinkę, per tulą laiką, neapgyventuose laukuose, mokina jį viršininkaut. Jeigu toks kandidatas nesimokina gerai, tai kaimų viršininkai jį

plaka rykštėmis, muša kumščiomis, kaip kada ir kankina. Plakt, kankint ir mušt jį, sulyg papročio, yra galima, nes jis dar nėra šventu. Kada jau tvarkos išmoksta, tada jis atvedama prie kaimų gyventojų ir ten apšaukiama jį šventu ir ne paliečiamu. Nuo tada mokinis liekasi augščiausiu valdonu, arba karalium, ir nuo tada visi kaimų gyventojai ir valdininkai, pasiduoda jo valiai ir valdžiai.

Appauliojimas dievų.

Nė viena religiška sekta turbut nėra taip prisirišusi prie savo dievų, kaip chinų sekta. Bet keista, kad taip gerbianti savo dievus chinai, tiki į dievų pavydumą, tiki, kad dievai yra pragobė ir pavydūs, kaip kad kiekvienas, kad ir žemiausia intelektuališkas žmogus. Kuomet kiekviena sekta skaito savo dievus neklaidingais ir teisingais, tai chinai tiki, kad dievai juos appaulioja ir juos prie kiekvienos progos nuskriaudžia.

Pirmoj vietoj chinai tiki, kad dievai, kuriuos jie mato ir garbina, nenaikina jų nuodėmes, arba jų atleidimą, neperduoda augštesniems dievams. Labiausia jie turi nuodėmę „virtuvės dievą“, kurs esąs nelabai greitais ir pusėtinai tingis vizuot dangų, idant ten raportuot augštesniems dievams nusidėjęli nuodėmes, o ten išsirengęs toks dievas ilgai paskui nesugrįžta, kuomet jo kėlionei į dangų ir atgal turi užtekti ne daugiau kaip septynių dienų.

Kad prisigerint tokiam dievui, prieš jo kėlionę su raportu dangun, šeimnininkas jį vaišina įvairiais saldinais, apvalaus pavidalo. Bet vargas... Virtuvės dievas turi labai ploną gerklę. Pastačius stabui saldainius, tos stovi stabo nejudinamos, suprantama, nes stabas juk tik nulipintas iš molio ir jam saldainių nereikia. Bet chinai tiki, kad dievas saldainius labai mėgsta, tik jų nevalgo, nes turėdamas labai ploną gerklę, negali jas nuryt. O nuėjęs su raportu pas augštesnį dievą, raportą išduot negali, nes turi uždžiuvusią savo plonąją gerklę ir todėl negali kalbėti. O gerklė jam uždžiuvus todėl, kad nevalgė saldainių; gi saldainių nevalgė, nes negalėjo juos nuryt. Ir tokiu būdu chino nuodėmės niekad nėra atleidžiamos, ir ne atleidžiamos todėl, kad virtuvės dievas nevalgo saldainių, dėl savo gerklės plonumo.

Apsaugojimas sviesto.

Apsaugojimui sviesto nūsugedimo, ikišiol vaistai dar nėra surasta. Krautuvėse, kur yra laikoma daug sviesto, vaduojamasi žema temperatūra, bet vistiek po kelių mėnesių sviestas naudojimui nėra tinkamu. Namie laikomas sviestas geriausia apsaugot šiokiū būdu: Sudėt sviestą į įdą taip, kad viršus būtų vienu coliu žemiau briaunų, o ant viršaus užpilt stambios druskos nopusės colio storumu. Sutirpus druska sudarys savo plūtą ir ta neleis orui įeiti į sviestą.

Anglis, kaip maistas.

Ar anglį galima valgyt? Apie stebuklus, koki užsivertia tame juodame minerale, žmonės girdėjo jau daug kartų. Iš anglių juk daroma indigo, vaistus nuo galvos skausmo ir daug kitokių dezinfekcijos vaistų. Bet ne daugel kam yra žinoma, kad anglį perdirbus, galima iš jo gaut valgomą produktą. Laike pasaulinės karės vokiečiams pasisekė iš anglių gaut sviestą. Sako, kad buvo tai neblogiausias riebalas. Šiandien vakarinio pasaulio visi hemikai tuomi užimti. Jie jau tikri, kad sviestą galima iš anglių išsunkt, tik

NAUDINGI PATARIMAI

Kaip padaryt muilą.

Minkštas muilas: Ant dugno tvirtos ir sandarios statinės (bačkos) įpilt 8½ svarų balto patašio (patash); katile išvirt 10 svarų riebalų ir karštą supilt ant patašiaus, išmaišyt ir papild du viedrus verdančio vandens; skyrium sutarpint svarą borakso dvie jose kvortose verdančio vandens, supilt į esantį jau mišinį ir viską gerai sumaišyt. Antrą dieną papild du viedrus šalto vandens ir maišyt per pusę valandos. Paskui per savaitę, kasdien papild vandens, gerai išmaišant, kol viskas pasieks įtalpą iki 36 gorčių ir tada bus muilas jau gatavas. Muilas bus tamsiai geltonos išveizdos ir bus geresnis, jei į verdančius riebalus bus pridėta svaras smulkiai sutrintų sakų.

Antras budas: 7½ svarų patašio, 10 svarų riebalų ir 37½ vandens. Pirmiausia vandenyje atskiest patašius (keliuose gorčiuose), pridėt trečdalį riebalų ir užvirt, paskui sudėt likusią dalį riebalų, nukelt nuo ugnies, supilt į statinę ir kasdien papild vandens, gerai išmaišant per savaitę; už dviejų savaičių muilas bus gatavas.

Kietas (skalbinimui) muilas: Į keturis viedrus minkšto muilo pridėt vieną kvortą paprastos druskos ir dvi uncijas smulkiai sumaltų sakų ir viską supylus virt tol, kol vanduo atsiskirs nuo tirštųjų; paskui su pagelba guminės dudos vandenį reikia ištraukt, o tirštumus supilt ant muslinu užtaisytos skrynios, ar kubilačio ir taip palikt, kol tirštumai suiketės. Sukietėjusį kriaukšlį supjau styt (geriausia misinginiu dratu) į atsakančio didumo šmotus ir tuos sašoj ir vėjo pereinamoj vietoj, kad gerai išdžiūt. Tokiu būdu padarius muilą, jo svaras parsieis 1 centas.

Apsaugojimas sviesto.

Apsaugojimui sviesto nūsugedimo, ikišiol vaistai dar nėra surasta. Krautuvėse, kur yra laikoma daug sviesto, vaduojamasi žema temperatūra, bet vistiek po kelių mėnesių sviestas naudojimui nėra tinkamu. Namie laikomas sviestas geriausia apsaugot šiokiū būdu: Sudėt sviestą į įdą taip, kad viršus būtų vienu coliu žemiau briaunų, o ant viršaus užpilt stambios druskos nopusės colio storumu. Sutirpus druska sudarys savo plūtą ir ta neleis orui įeiti į sviestą.

Nesunaikinamos samanos.

Salose vakarinių Indijų yra taip vadinamos nesunaikinamos samanos, arba samanos gyvosios. Jas galima suraškyt, supjaustyti smulkiausia, vienok numetus jas ant žemės, jos tuojau leidžia žemėn šaknis ir žydi. Joms net nieko nekiankia ir sudžiiovinus, bile tik gausis ant žemės, tuojau žydi. Sunaikinimui jų gyvybės veikia tik verdantis vanduo ir iki raudonumo įkaityta geležis, ar ugnies žarija.

LIUSOJI VALANDA.

(Jaunimo skyrius)

RUDENS ATDUSIAI.

Sušūrėno vesų vėjai,
Liepužėliui pasibaigus.
Sušūrėno, sublezdėjo,
Gailią dainą sukuždėjo,
Vasargalio vėjas staigus.
Sudejavo jaunos šakos
Žalio gluosnio, jovarėlio;
Sulingavo, sudejavo
Liepos, beržo aržuolėlio,
Kad linksmoji vasarėlė,
Laiko ertvėn pakylėjo
Ir kad vėsus rugpjūtėlis
Jau jos vieton atplezdėjo.
Nors dar čirškia žiogelaičiai,
Nors dar kliurkia nakčia varlės,
Bet jau vasara prabėgus;
Bet jau krinta šaltos rasos!
Jau naktimis šalti vėjai,
Bląškos, staugia po gojalį,
Jau ir debesys juodieji
Tankiai slankioja po šalį:
Ei, praslinko liepužėlis!
Gamta rudens priedangoje,
Ir rudens jau atdusėlis
Jaučiam's ir šaltos žangoje....
Jeznas.

SUSIRADO.

(užbaiga)

Vytautas sėdėdamas netoli nuo jos, išsiėmė iš bruslotis kišenius peiliuką ir nusipjovęs medelio šakutę, ėmė ją drožinėti. Bedrožinėdamas, išipjovė dešinės rankos nykštį. Nuėjo į upelį nusiplaut kraują ir įpjautą nykštį, užgniaužęs kairiaja ranka ėmė dejuot. Be plaudamas sužeistą pirštą ir bedējuodamas, užpakalyj savęs išgirdo ploną balsą:

—Kas tau pasidarė?

Vytautas atsigrįžęs, pamatė ją ir pašokęs, nusiėmė kepuraitę ir lyg susimaišęs paklausė:

—Su manim?

—Taip.

—Nieko.....

—Kodėl tamista nesakai? Žiūrėk, iš piršto bėga kraujas!.....

—Atsiprašau!

Ir pasilenkęs prie vandenio ėmė mazgot sužeistą pirštą. Nuplovęs, nuskynė viena puše baltą lapą, uždėjo jį ant žaizdos. Kraujas nustojo tekėjęs.

—Ar jau kraujas nebėga?

—Ne.

—Duokit, aš užrišiu.

—Meldžiu atleist!

—Ka?

—Neužsitarnavau tamistos patarnavimo. —Mažas tai patarnavimas.

—Bet brangus.... Na, meldžiu.

—Na, jau nebus brangesnis už vokiečio pralaimėtą kareivį. Juk tamista lietuvis, o aš..... lietuvis.

—Taip?! Malonu man tamistą pažint!

—Todėl aš ir noriu tamistai patarnaut, nes gerai žinau, kad lietuvių kraujas labai brangus.

Vytautas išgirdęs jos pastaruosius žodžius, labai užsimastė. Ji greit išsiėmė savo mažą, baltą skepetukę, atplėšė jos kraštą, kad užrišus Vytauto pirštą.

—Laikyk, tamista pirštą, aš užrišiu.

Rišdama Vytauto pirštą, iš po pažastės paleido ant žemės Vytauto pintąjį vainiką. Užrišus pirštą, lenkėsi prie žemės paimtą vainiką, bet Vytautas ją pagavęs per liemenį, pats greitai pasilenkė, paėmė vainiką ir uždėjo jį ant galvos, ir pats pasitraukęs, pečiai atsirėmė į šakotą aržuolą. Ji nuleidus žemyn akis, sukinėjo ant savo piršto blizgantį žiedą. Galiaus priėjo prie to paties aržuolo, ir nedrasiai paklausė:

—Pasakyk man tamista, kada karė pasibaigs? Ji man taip nubodo!

—Sunku atspėti!

—Jau penktį metai.....

—Taip, jau penktį.....

—Man labai gaila, kad aš negalėsiu pamatyti savo tėvus!

—Taip! Ir tukstančius savo brolių ir sesučių jau nematysime.....

—Klausyk, tamista!

—Meldžiu sakyti.

—Mūsų Lietuva, kaip istorija sako, buvo tokia galinga, šiandien yra taip nusilpus ir svetimųjų yra kankinama. Dargi šiandien mūsų lietuvių yra labai daug sulenkėjusių ir arti prie mūsų priešų lenkų, kuo arčiausia prisiglaudusių. Ar tamista manai, kad lenkai paveržs lietuvių savo globon?

—Nematau priežasties, dėl kurios įdomaujate tokiais dalykais. Aš abejoju, kad pas lenkus būtų daugiau pakilus kultūra ir daila, kaip pas lietuvius.

—Taip, taip!! Atleisit man už paklausimą tamistos vardo?

—Vytautas.

—Vytautas! Lietuva ir lietuviai tai mano svajonė ir meilė. O kaip aš, Vytautai, džiaugiuosi, kad lietuviai greitai žengia prie stiprių tautiškų ryšių.

Ji paėmė Vytauto rankas ir ėmė jas spaust. Vytautas lyg netyčia ėmė rėkt:

—O-o-o-o—Skauka!

—Ak, meldžiu man atleist, Vytautai, aš užmiršau, kad tamista turi skaudamą pirštą.

Vytautas nusišypsojęs jai tarė:

—Lietuvės prakilnų žodžiai skausmus gydo.... Piršto skausmas tai ne liga.

—Bet aš žinau, kad skauka. Vienok, tamista, už tėvynę kantrus.

—Taip. Bet aš kantrus ir už tamistą.....

—Už mane? ..

—Man vis toks pat skausmas, ar už Lietuvą, ar už lietuvių.....

Ji savo galvą priglaudė Vytautui prie krutinės ir žiūrėjo jam į akis. Kasžinkur toli, toli, girdėjosi smuikos balsas. Jiedu klausėsi. O saulutė slėpė savo spindulius už medžių viršunių, į rausvuosius debesius... Gailutis.

MANO KUMA ONA

(Arba jos godumas).

Išgirdus, kad mano kuma Ona labai serga, nuėjau ją atlankyti. Mat, mes tris metus kartu išgyvenome, ir nė kartą nesusiipykome, nesuabarėme, kaip kad kitos moteris; išsibara, išsikolioja napraustburnių žodžiais. Gyvenome gražiai.

Nuėjus radau ją ištisų sergant ir nuliudusia dėlei susikrimitimo, dėl nelaimių ir nepasisekimų. Buvo atėjęs ir gydytojas, tai man teko su juom ilgai pasikalbėt apie Onos sveikatą ir ateitį; mat, gydytojas buvo lietuvis, tai aš su juom drasiai ir kalbėjausi. Atsimenu labai gerai kaip gydytojas pasakojo, kad:

—Ona yra labai nuvargus, persidirbus. Nors ji po dviejų-trijų savaičių, budama mano priežiuroj, ir pasveiktų, bet pilnos sveikatos ji dar neturės. Jai butinai yra reikalingas pasilsis, be jokio užsėmimo, bent per tris mėnesius, jei ji savo sveikatą brangina.

Gydytojui išėjus, mano kuma kad ims verkt, kad ims dejuot, taip labai, kad net man pamačius jos ašaras, suskaudo širdį. O mano kuma vis šaukiasi prie Dievo, garsiai šaukdama:

—Oi Dieve mano, Dieve mano.... argi man jau dabar reiks atleist šitą pasaulį ir atsiseikint su visais gerais žmonėmis, paliekant vieną Adomuką!?! Jis man toks buvo geras, toks geras.....

Paskui vėl gailiai į mane pažiūrėjęs, verkdamas tarė:

—Katriute, kaip tu manai, ar aš mirsiu? Ką gydytojas sakė?

Aš ją raminau, kaip galėdama, sakiau, kad ašaros ir rupinimasis netik kad nieko negelbės, bet dar pakenkis ir tai dar daugiau negu kitas kas. Papasakojau viską teisingai, ką gydytojas sakė ir liepiau nusiraminti ir nustot verkus. Bet ji dar labiau ėmė verkti ir teisintis:

—Kurgi aš neverksiu!... Visą savo gyvenimą dirbau kaip jautis, be jokio pasilsio..... O jeigu dabar numirčia, tai visas mano vargas nueitų ant niekų, juk vaikelių dar neturiu, tai nebus kam ir turtą palikt, nors su vyru gyvenau jau aštuoni metai. O tai vis pinigai tą padarė! Vis, rodosi, kad

(Toliau bus)

MADAME STORČ.

IR JOS DARBAI PASAULINĖS KARĖS METU.

Surinko ir lietuvių kalbon vertė
V. S. Jokubynas.

(Tęsa)

Madame, kaip gailės ženklą, nuododama našlę, žmoną kapitono Mesqueth, žuvusio Anglijos ekspedicijoje, keliausių į Azijos provincijas, Tūnisi, Kuomet Anglijoje buvo daugybė našlių, tad mesystės niekas ir nepastebėjo.

Londonas tuomet buvo patogiausia vieta Vokietijos žvalgų Ham Lodi, kurs skaičius gabiausiai Vokietijos žvalgų, prieš karę valdžios išsiųstas, suorganizavo išties žvalgų armijas Francuzijoje ir Anglijoje, dabar gyvena Londono. Jis dėvėjo tenkanti karolio uniformą, lankėsi į klybus ir kareivius, stovyklas, ir aktyviai padarė divizijų organizavimui. Awažiauvus Storč į Londoną, gavo nuo Lodi visas informacijas. Jai buvo likta sėdėti Mme. Berta Trost, kuri rinko Vokietijai reikalingas informacijas.

Mme. Trost laikė parduotuvę prie Bond gatvės, kurioje pardavinėjo moterims reikalingas parfomas ir tepalus, odos pagražinimui. Jos parduotuvė buvo viena iš populiariausių Londono, tad milijonai jai nestokavo. Pardavėjomis šioje parduotuvėje buvo jaunos moters, tad tarp klijentų buvo daugelis oficerų, iš Londono pulkų.

Užsilegus kare, Mme. Trost pradėjo interesuotis jaunais oficeriais. Kviesdavo juos pas save ir jiems keldavo "atsisveikinimo" puotėles, kuriose pakviesti oficerai linkėdavosi, laukdami klijentų, ir išsiunčiantus. Šiose puotėlėse stebėkavo jaunų moterų ir vyrų. Kada oficerai susigerdavo, tada moters indavo juos klausinėti apie klijentų iškeičiamą ir frontus, kurioje vietoje apsisistos, kaip daug yra Anglijoje išdirbtų klijentų, kur jos dirbama ir kaip pasisekė. Po įtekme vyrų ir moterų, o šie pasakodavo daug šlovingai, visai nejausdami, jog tuomet jie išduoda savo šak. Kiek laiko praslinkus, Mme. Trost tapo demaskuota ir susaulyta, o daugelis jos pagelbininkų įmesta kalėjimams, bel karę pasibaigus.

Nuo vienos iš areštuotų Trost pagelbininkų valdžia sužinojo, jog Lodi dėvi oficerų uniformą. Vienas pulkininkas, turėdamas nuo valdžios pėną jo aprašymą, pažino jį teatre, ir priėjęs prie jo, palytėjo jo petį. Lodi pažūrėjęs plkininkui į akis, suprato, kad jo karjierai prisiartinio galas. Teisme jis prisipažino prieš kaltės ir save nušautas Anglijoje, bet atsisakė išduoti savo pagelbininkus, prie kurių priklausė ir Mme. Storč.

Mme. Storč, sekdamas Mm. Trost, įsteigė krautuvėlę, kurioje priiminėjo iškeičiamas į frontą kareiviams auksinias dovanas, kurionais, tabaką, megstas jales ir tam panašiai. Daugelis praktiškai Londono mo-

terių atėjo jai į pagelbą; net keičtas aristokratių, ir vienas įtekmingas oficerias, prizadėjo jai paramą. Jos kambariai, kurie buvo skirti dovanas atnešusiems pasikalbėti, tapo gana populiariais. Ji pati, kaip našlė po žuvusiam oficerui, sakė, mėgstanti draugaut su žmonėmis, esančiais karališkoj tarnystoj — oficeriais naujų pulkų ir štabo valdininkais. Interesavosi ji planavimais naujo ofensivo, kuriuomi buvo rengiamasi išvyti vokiečius iš už Reno, transportacijomis ir kompanijomis Egipte ir Palestinoje. Oficerai, patįs tais planais tada labai interesavosi, tad apie juos išikalbėjo, kalbėdavo tankiai net per daug, visai nesitikėdami, jog apie tokius dalykus kalbant su patrijotiška našle, galėtų ką nors blogo lemt. Anglija tada didino savo spēkas dirbimui kanuolių, fabrikuose Portsmouth, salose Orkney ir Sheiland, o amunicijos Beardmore ir Lewick, ir transportavimui jų į Francuziją. Nuo atsilankančių oficerų, pasikalbėjimuose, Storč mokėjo išsiklausti apie kanules, kiek jų Anglija turi, ir kiek mano jų dar padirbt. Surinkus tokias žinias, greit perduodavo Vokietijos valdžiai.

Tarpe svečių, besilankančių pas Storč, kuri dabar jau vadinosi Hesqueth, buvo ir vadas vieno pulko, kurs buvo priskirtu prie Kitchenero armijos. Šis pulkininkas, kurio vardą Anglijos cenzūra neleido paskelbti, paėjo iš šiaurinės Anglijos. Buvo daug keliavęs Skotijoje, nes ten turėjo didelius žemės plotus. Mme. Hesqueth tų kraštų dar nebuvo lankiusi. Ją labai interesavo tie kraštai, kuomet apie juos jai pulkininkas pasakodavo. Jos vyras jai labai tankiai papasakojęs apie "Firth of Farth," kur jis praleisdavęs savo vakacijas. Interesavimąsi jos Skotija, pulkininkas laikė naturališku žingeidavimu, ir jam visai mintin ne atėjo, jog Firth of Farth buvo Anglijos laivyno stovykla, ir, jog netoli nuo čia yra įtaka Tweed-Rosyth, kur stovėjo flotila, dedanti jurėse minas. Išimylėjęs pulkininkas, prizadėjo "incognito" Mme. Hesqueth apžiūrinti su Firth of Farth aplinkėmis. Mme. Hesqueth išpradžiū išsikabinėjo, bet pulkininkui prašant sutiko rengtis su juom kelionėn.

Prisidengę netikromis pravardėmis, pulkininkas ir jauna "našlė," keliavo po Skotiją, atlikant Cylde ir Cramaty, ir kitas vietas, kurios buvo svarbiais punktais laivynui ir submarinams. Mme. Hesqueth aktyviai dabojo kariumenės prisirengimą rytiniuose ir vakariniuose Skotijos pakraščiuose. Glasgowas buvo svarbia buveine Vokietijos žvalgų, besisten-giančių sukelti neapykantą tarp Airijos gyventojų. Iš čia kurstyta prie revoliucij-

jos Sin Feinų partiją. Anglijos slaptoji policija susekė, jog Glasgowe jau 1912 m. buvo įsikurusi žvalgų agentūra, kuriai instrukcijas atsiųsdavo centras, kurs buvo Berlyne, po numeriu 70, prie Koningraetzerstrasse gatvės. Vienas iš vyriausių Glasgowo žvalgų vėliaus buvo areštuotas Suvienytose Valstijose. Apkeliavus Skotijos pakraščius, pulkininkas su Mme. Hesqueth galiausiai apsislojo Glasgowe, Braid viešbutyje. Šiame viešbutyje, valdžiai paliepus, vėliaus padaryta krata ir čia suimta daug žvalgų.

Kuomet Hesqueth lankėsi Skotijos arsenaluose ir laivų stovyklose, kito tipo moteris stojo atkaklion kovon su vokiškais žvalgiais. Buvo tai kunigaikštė Sutherland, kuri per kelis metus vadovavo Anglijos aristokratijai. Ji buvo pirmutinė, kuri patėmijo, jog Anglija yra pilna žvalgų. Ji gerai žinodama moterų bieglumą, gerai žinojo, jog iš moterų pusės Anglijai grėsia didžiausias pavojus. Budama skotų kilimo, ir turėdama Skotijoje didelius žemės plotus, jautė, jog Skotija yra vokiškų žvalgų lizdu. Ji savo rūpesčiu ir pinigais, suorganizavo privatišką organizaciją gaudymui vokiškų žvalgų. Visi jos pakalikai, šoferai, sekretoriai ir namų užveizdėtojai, tapo paliuosuoti nuo savo vietų ir pasiūsti į šitą medžioklę. Gabiausias vyrus ir moteris pasiuntė į Glasgową, kur buvo medžiojamų žvalgų tikriausias lizdas. Pirmiečiai pakalikai medžiojo Londone ir Glasgowe, nuododami didelius ponus, aprupinti kunigaikštės, turėdami leidimus, ejo į klybus, ir pirmiečiai kavines. Tinkamesnės tarnaitės tapo aprėdytomis sulyg naujais manierų ir pasiūstos į brangumynų parduotuves ir į vietas, kuriose susirenka didimesčių grožybės. Ačiu šitos rusies medžiotojams, netrukus tapo areštuota Mme. Trost, su savo pagelbininkėmis ir daugeliu jos klijentų. Kunigaikštė Sutherland susekė ir tai, jog daugelyje namų, priklausančių Anglijos valdininkams, vietas įvairių padėjėjų buvo užėmę vokiečiai. Vienas kunigaikštės tarnų susekė, jog pakalikas Anglijos prieremo Asquith, buvo tikras vokiškas žvalgas, kuriam buvo galimu surinkti daug informacijų, reikalingų Vokietijos valdžiai. Reikalaujant kunig. Sutherland, daugelis aristokratų ir valdininkų, prašalino nuo tarnystos visus svetimtaučius. Viena francuzė, kuri buvo kunigaikštės Sutherland ištikimiausia tarnaite, demaskavo ir Mm. Storč, kuri, kaip žinoma, čia vadinosi Hesqueth. Storč tapo susekta Londono drauge su anuo pulkininku, apie kurį jau augščiau pasakyta. Vieną rytą, kariumenė apstojo viešbutį ir čia areštavo aną pulkininką, kurs prieš teismą aiškinosi, jog prie nupuolimo jis tapo priviliotas Storč pabučiavimu. Teismas atėmė nuo jo pulkininko rangą ir pavarė iš kariumenės.

Mme. Storč tapo areštuota ir kalėjiman įmesta. Jo-

DARBININKŲ ATLYGINIMO TIESOS MASS. VALSTIJOS.

Darbininkams atlyginimo tiesos Massachusetts valstijoje įėjo galėn 1911 m. ir jos buvo pildomos iki 1919 m. Dabar tos tiesos tapo valstijos legislatūros pertaisytos ir vykdomos gyveniman. Kiekvienas darbininkas privalo su pertaisytomis tiesomis susipažinti, kad reikalui esant būtų galima jomis pasinaudoti, nedarant klaidų, kurios gali įvykti pasiremiant senomis tiesomis, kurios yra jau nustojusiomis galės. Šios tiesos paliečia visus darbininkus ir nelaimingus atsitikimus, koki pri darbo gali atsitikti ir už kuriuos galima gaut atlyginimą.

Dvigubas atlyginimas. Jeigu darbininkas tampa sužeistu dėl darbdavio, ar jo įgalotinio nepaisimo, tokiam darbininkui, sulyg dabar galėn įeinančių valstijos tiesų, atlyginimas gali būti tiesomis pripažintas dvigubas, jeigu tokia darbdavio, ar jo įgalotinio, kaltė aiškiai bus prirodyta. Atlyginimas tokiam atsitikime buvo įieškomas iš darbdavio, arba samdytojo.

Atlyginimo, arba pašelpo gavimas. Pašelpa, arba atlyginimas sužeistam darbininkui yra išmokama tik tada, jei darbininkas netinkama prie darbo per 10 dienų.

Medikališka priežiūra. Po kiekvienam nelaimingam atsitikimui, ar sužeidimui, toks darbininkas turi gaut medikališką priežiūrą ir gydymo pagelbą per dvi savaites, o reikalui esant, pripažinus Pramonės Komisijai, ir ilgiau.

Atlyginimas darbininkui mirus. Atsitikime darbininko mirties, dėl sužeidimo, ar jei darbininkas prie darbo taptų užmuštu, tokio mirusio darbininko dependentai gaus savaitinę pašelpo ratą, sudarančią 66 2/3 nuosimčių algos, kurią uždirbdavo miręs darbininkas, bet nedaugiau kaip 10 ir nemažiau kaip 4 doliarus per savaitę, bėgyje 500 savaičių, nuo laiko nelaimingojo atsitikimo, kada toks darbininkas mirė, ar tapo užmuštu, ir toki atlyginimo suma neturi pervirsinti \$4,000.

Laidotuvių išlaidos. Reikalui esant, žuvęs darbininkas gali but aprupintas laidotuviemis, kurių išlaidos vienok neturi viršyti \$100, kurs turi but paimtas iš abelnos atlyginimo sumos.

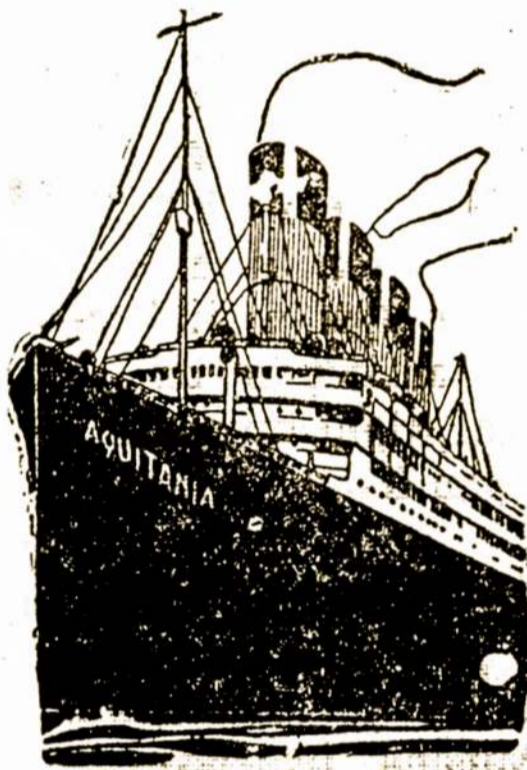
Amžinas sužeidimas. Atsitikime, kad jei darbininkas taptų amžinai sužeistu taip, kad jau daugiau nebutų tinkamu prie darbo, tada tokiam darbininkui yra mokama savaitinė pašelpa, sudaranti 66 2/3 jo algos, kokią jis uždirbo budams sveiku, prieš pat sužeidimą, bet ne mažiau kaip po 7 ir ne daugiau kaip po 16 doliarų per savaitę; pašelpa mokama per 500 savaičių, ir kad abelna pašelpo suma per tą laiką neviršytų abelna pašelpo sumą 4,000 doliarų.

Langvesni sužeidimai. Atsitikime sužeidimo tik iš dalies, atlyginimas yra 66 2/3 nuosimtis skirtume tarp savaitinės sužeisto darbininko

algos, kokią jis uždirbo prieš sužeidimą ir tarp tokios pinigų sumos, kokią sužeistasis galės uždirbt po sužeidimui, bet nedaugiau kaip 16 doliarų per savaitę. Bet tokia pašelpa, ar atlyginimas, negali viršyti \$4,000 per metus. Jeigu savaitinė pašelpa buvo išmokama maužiausia bent per šešis mėnesius, tada likusi sumos dalis gali but išmokėta ant syk, pačiam sužeistam darbininkui, arba jo dependentams, sulyg pripažinimo Pramonės Komisijos.

NAUJI LEIDINIAI.

"Zerkalo." No. I, god I. Priedas prie Kaune einančio rusiško kasdienraščio "Volnaja Lietva." Laikraštukas gana dailaus formato, iliustruotas Lietuvos žymesnių vietų paveikslais, kaip Lietuvos valstybės rumas Kaune, Mickevičiaus namelis, Vytauto bažnyčia ir fotografijos: Lietuvos policisto, Simono Daukanto, Kauno tųjų gatvių vietos ir grupos lietuvių ir latvių valdininkų, taipgi žymesni žydų rašytojai ir politikai. Lietuvių vardai ir pravardės pažymima grynai lietuviškai. Pavienis "Zerkolo" numeris 5 auksinai.

Siuskite pinigus
LIETUVON
per "Amer. Lietuvio"
AGENTURĄ.

Dabar mes jau susitvarke persiust pinigus nuo mažiausios iki didžiausiai sumai kuo parankiausiu budu.

Nereik čekiu, nereik žmogui ten prašinėti, kad kas čekius išmainytu, — Lietuvoje, jie apturi tiesiok pinigais, arčiausiam savo pašte. Greitumas ir teisingumas užtikrinta.

ŠTAI KĄ RAŠO MUMS SIUNTEJAI.

Ačiu "Amerikos Lietuvio" Agenturai už greitą persiuntimą pinigų, mano sesuo apturėjo pinigus 27 Gegužio 1,200 auksinų labai greitai ir gerai be jokiu keblumų. Todėl visiems linkiam siusti pinigus per "Amerikos Lietuvio" Agenturą. Su pagarba, J. Rinkunas, 113 N. 5-th st., Brooklyn, N. Y.

Dabar kursas Lietuvos pinigų labai žemas, linkėtina, kožnam pasinaudot ir pasiusti saviškiam pinigų. Siuskite mums doleriams, mes pasiūsime auksiniais pagal dienos kursą. Greitai ir gerai.

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street,
Worcester, Mass.

VISUOMENEI SVARBU!

Visi reikalaukit "Vanago" No. 12, kuriame rasite iš Korto dokumentus, aiškiai parodančius, kur J. S. Vasiliauskas padėjo Susivienijimo L.R.K.A. 4,000 dolerių.
O kituose "Vanago" NN. rasite dar žingeidėsių dalykų! — "VANAGO" kainu 2 dol. metams, 1 dol. pusei metų ir 15c. vienas N. Reikia užsimokėti iškalno. Gausi "Vanaga" po du kartų į mėnesį. Rašyk: "VANAGAS," R. D. 24, BOX 109, SO. AKRON, OHIO.

AUTOMATIŠKA, YLA.

Įsigyk šią praktišką ylą!

Su šia yla gali taisyti savo čeverykus, pleškes ir kitokius storus siuvimus. Jeigu rengiesi į Lietuvą, tai butinai nusipirk iš mūsų šitą ylą arba djuok savo pažyztamui parvežti Lietuvon. Kaina su prisiuntimu tiktai 75c.
Su yla, yra 2 adatos, viena kreiva, kita tiesi ir špuliukė dratos. Mokestį galima siusti paštos penkcentinėmis markėmis, adresuojant:

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PASISKUBINKITE UŽSISAKYTI "AMERIKOS LIETUVIO" KALENDORIŲ!

"Amerikos Lietuvis" šymet leizia KNYGĄ — KALENDORIŲ. "Amerikos Lietuvio" Kalendoriuje tilps daug mokslisų ir pamokinančių staripsnių. Iš priežasties brangumo popieros, mes leisime tik aprubežiuotą jų skaitlių. Todėl kas norėtų mūsų Kalendorių sau užsisakyti, arba delei pardavinėjimo, malonėkite užsisakyti išanksto, kad žinotume kiek spausdinti. Kas norėtų savo APGARSINIMUS įdėti į "Am. Liet." KALENDORIŲ, malonėkite atišaukt, klausdami vietos ir kainos. KALENDORIUS turės apie 150 puslapių, kaina bus 40 centų.

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street,
WORCESTER, MASS

NAUJOS KNYGOS.

Nusipirkite knygele
UKININKYSTĖ.

Kurioje rasite naudingus pamokinimus kaip vest ukę, kaip išdirbt žemę, kaip kada ir kokius javus yra geriausia sėti, kaip gaminti trąšas, kaip tręsti dirvą, ir daug kitokių naudingų pamokinimų, ypač naujiems ukininkams. Knygelė turi suvirš 120 puslapių. Jos kaina tik 50 centų. Ji reikalinga kiekvienam, kurs užsiima ukininkavimu. arba ketina užsiimt.

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

"DOROS SARGAS" TEATRŲ LOŠEJAMS

Vaidzdelis iš baudziavos laikų, drama trijuose aktuose, parašyta V. Nagornoskio. Kaina 50 centų.

Prasidėjus rudeniui, teatrų lošėjai norės ką nors naujo pastatyti. "Doros Sargas" kaip tik gali but pasekmingai lošiamas. Reikalauja 10 aktoriu ir keleto padėjėjų. Knygelė turi 90 puslapių. Rašykite:

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury St.,
WORCESTER, MASS.

VIETOS ŽINIOS

Pasekmingos prakalbos. Dienoje Labor Day atsibuvusios prakalbos draugystės šv. Jurgio pilnai nusisekė.

Kalbėtojai buvo advokatai, F. J. Bagočius iš So. Bostono, ir vietinis, Milleris. Bagočius kalbėjo dviem atvejais.

Susirinkusi publika užsilaikė pavyzdinčiai, ramiai, ne taip kaip kitose kolonijose. Tik vienas dalykas yra patėmytinu, tai, kad einanti laukan vyrai, tuojau ant vietos mairysis pures.

Dailininkų suvažiavimas. Pėreitame nedėdieny "Aušrelės" kambarij įvyko Naujos Anglijos lietuvių dailininkų suvažiavimas, kuriame aptart "Aušrelės" dalyvų atstovai iš So. Bostono, nuo "Gabijos" ir iš Waterbury, Conn.

Svečiai. Pereitaj savaitėj Worcesterj lankėsi iš Bostono J. Zurvelis, baigiantis Bostone dantistikos mokslą. Jis užbaigęs mokslą, žada atsistatyt Worcesterj dantistikos kliniką.

"Aušrelės" mokykla. "Aušrelės" draugija įsteigė vaikučiams mokyklą, kur bus jie mokinama lietuvių kalbos, rašymo ir skaitymo, taipgi ir dainavimo.

Protestuoja prieš didelius taksus. Miestui padidinus gyventojams mokesčius už nejudinamą nuosavybę, i mieste rotušė ateina didelė daugybė protestų ir rugojimų, kad mokesčiai padalinta nesąžiniškai, nes žmonės jokiū būdu negali juos išsimokėti bedarbių metu.

Nesiųskit laiškų į Kanadą. Pačto viršininkas pasakė, kad niekas nesiųstų į Kanadą taip vadinamų

"Special Delivery," nes tam tikroji speciališko pridavimo laiško markė yra užtektinai tik Suvienytų Valstijų ru-bežiuose. Tokia sutartis padaryta tarp Kanados ir Suvienytų Valstijų pačto; iš Kanados nebus siunčiama toki laiškai ir į Suv. Valst.

Kialiasi naujon vieton. Worcester Bank & Trust Co. filija, kuri ikišiol buvo prie Vernon Square, keliasi naujon vieton, po No. 177 prie Green gatvės, į tą patį namą, kuriame turi savo ofisą daktaras Jonikaitis.

Miesto skolos. Sulyg miesto auditoro paskelbimo, Worcesterio miestas turi skolų \$9, 648, 328, 49. Iki naujų metų skolos buvo \$8, 821, 533, 64. Per perėitus 7 mėnesius skola pasididino ant \$826, 794, 85.

Naturalizacijos teismas Worcesterj atsidadys 26 dieną Rugsėjo, kuris turės išklaustyt 808 aplikantus, padavusius savo prašymus, idant būtų priimtai i skaitliū šios šalies piliečių. Teismas užtruks apie tris dienas ir paskui persikels į Fitchburgą.

Jau atpigs.... Inspektoriai ejo per restauracijas tyrinėdami jų knygas, kad persitkrinus, kiek jos turi uždarbio už savo gaminamus valgius, kad paskui privertus jas nupigint valgius. Na ir ištyrė, kad kornų varpas perkant kainuoja tuzinas tik 15c. Taigi dabar restauracijos nupigins valgomus kornus....

Vaidai už ožką. Marė Valentukevičienė nuo Washington gatvės susivaidino savo kaimynū Kenney, kurio ožka lankėsi į jos darželį. Vaidai atsidurė teisme, kur Kenney sakė, kad Valentukevičienės darželį lanko jos pačios ožka, gi Valentukevičienė gynėsi ožkos neturinti. Teismas skundą atmetė.

"A. L." Administracijoj lankėsi svečiai iš So. Boston: K. J. Paulauskas, "Sandaros" administratorius, A. Juodgudis, D. ir M. draugijos pirmininkas, V. P. Jankauskas, D. ir M. draugijos vice-pirmininkas ir A. Bendraitis, A.L.D. Draugijų sąjungos išdininkas.

Pavojingi automobilistai. Egzaminuojant prasižengusius automobilistus pasirodė, kad beveik pusė jų yra tiesiog pavojingais ir tik dėl jų taip daug nelaimių atsitinka ant kelių ir gatvėse, kur yra užgaunami praeiviai ir sugadinama padarai, automobiliams susimušus. Didelis skaitliūs automobilistų yra trumparegiais, nematančiais signalų, kiti nemoka skaityt pasargas, kiti yra labai nerviški ir neturi lygsvaros ir tam panašiai. Inspektoriai sako, kad daugeliui tokių automobilistų yra reikalinga daugiau akių, ausų, kojų, rankų ir smegenų.

Sirijonų parapija. Atvykęs čia sirijonų katalikų arcivyskupas Maksimos, atrado reikalingu Worcesterj į-

steigt atskirą parapiją Rymo katalikų sirijonų. Atlaikęs susirinkimą su savo tautos katalikais, jis iškeliauja į Bostoną, tame dalyke pasitart su kardinolu O'Canel.

Mėgino įsilaužt bankon. Nedėlios rytą policija atrado Worcester Bank & Trust Co. filijos, prie Vernon Square, šonines duris atplėštas, kas parodė plėšiko pastangas pertrauktas vien dėl plieninių durų, uždarytų iš vidaus, kurias nystengta atplėšt. Toliaus tyrinėjant susekta, kad plėšikų mėginta bankon gautis per lubas, iš tuščios salės, kuri yra ant šios bankos viršaus, bet ir čia nieko nelaimėta, nes policijos į laiką patėmijimas, plėšikų darbą pertraukė.

Knygyno piknikas. Lietuvių knygyno piknikas atsibus ateinančioj nedėlioj, Rugsėjo 111 dieną Olympia daržė. Piknike bus ir programėlis su pamarginimais. Lietuviai privalo skaitlingai atsilankyt.

FARMOS.

70 akierių farma prie State Road, prie miestelio, 4 didelės fabrikos, yra pusė žemės ariamos, didelis miškas, 2 karvės, arkliis, 10 kiaulių, vištos, 1 rankiai del ukės, daržovės, šienas. Kaina \$4,700, \$1,500 įmokėt.

28 akierių farma pirmos klesos žemė, didelis pušynas pačiam miesteli, prie skulių fabrikų, bažnyčios ir štoru, 7 ruimų namas, banė. Kaina \$2,650, \$1,200 įmokėt.

Turiu namų mainyt ant farmų; perku bonus ir parduodu mortgečius. JONAS BUOKAS, 25 Millbury Street, Worcester, Mass.

AR JUSŲ KUDIKIS GERAI MIEGA.

Jeigu jis nemiega, jis yra nesveikas. Mažum jus duodat jam tokį maistą, kuris jam yra reikalingas. Kudikių viduriai turi būti sveiki, tik tada galės miegoti.

Ant 7-to puslapio šio laikraščio šiandien rasit apgarsintą šio originalio kudiški maisto. Iškirpkit kupa, pasiūskit Borden kompanijai, ir jus apturėsite, dykal pamokinimus kaip sert kudiki su Eagle Brand karvės su kudikių gerovės knyga, kuri jums pasakys daug žingeidžių daiktų

RIALTO RESTAURANTSI Gerai ir švariai pagamintas valgis. visokių įvairių pyragų ir pyragaičių, mūsų namų darbo. Visuomet šviežios ir gardžiai pagamintos sriubos ir mėsa. Lankykites pas mus, o niekuomet nesigailėsite.

33 MILLBURY ST. Worcesterj. ANT RANDOS užtektinai geros vietos del laikymo keturių automobilių. Atsišaukite. 44 LAFAYETTE STREET, Ant antro augšto.

Pajieskau Petro Puodžiūno iš sodžiaus Zvirgzdėnų. Daugų valsciūas, Alytaus apskrīcio. Apie penki metai kaip jis gyven Hartford, Conn. Dabar nežinome, yra svarbus reikalas, butame labai dėkingi, jeigu jis pats arba pažįstami apie jį praneštų. PETRAS KUNIGONIS, 28 Dorchester, st. Worcester, Mass. (35-36)

PASIRANDAVOJA kambariai prie gerų žmonių, vieta del vyro arba del ženotos poros. Norinti, kreipkitės:— JUOZAS SIMONAVICIA, 44 Crowningshield Rd., išeina iš Massasoit Road. (35-36)

Severos Gyduoles uzlaiko spimynos sveikata.

Nervoutos, Sunaikintos Moterės

kentancios nuo skausmo nugaroi, strenosė, tampymo jausmą ir sunkumą papilve, galvos skausmo bei netvarka gamtiskos priedermės, gal aplaikiyti pagelba per vartojimo

Severa's Regulator

(Severo Regulatoriu). Kuris yra rekomenduotas del gydymo tu ypatingų nusilpnėjimu, netvarkų ir neregulariskumų, kuremis moterys kencia. Gaukite pas sava Aptiekoriaus sianden. Prekė \$1.25.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

PARSIDUODA NAMAI - FARMOS

Arti Millbury Street. Geras 3-tėmenentų namas, 15 didelių kambarių, gegas, maudynės. Kaina greitam pardavimui tik \$6,500, lengvos išlygos. Ir prieš karę negalima buvo pigiau pirkti. Pasisukubink! Toki pirkiniai retai pasitaiko.

South Worcester. 6 kambarių namas, elektrika, maudynė, visas naujas "plumbing." Kaina \$2,000, įmokėti \$700.

Jeji nori gerą farmą, prieinama kaina, tai nepraleisk šios progos. Arti Worcesterio 73 akrių farmą, lygti, derlinga žemė, šienas, šieno galima gaut užtektinai del 25 ar daugiau karvių. 14 akrių puikaus miško, už kuri galima išrinkti dvigubai kiek prašoma už visą farmą. 6 kambarių stuba, banė, pora arklių, karvė, keletas dėstėkų vištų, padarai. Kaina už viską \$5,500.

150 akrių farma, apie pusė dirbamos žemės, reštas ganyklos ir niškas. Laukai lygiai ir geriausios rūšies žemė. Gera 11 kambarių stuba, didelė banė, galima statyti virš 30 karvių, nauji vištinkai, kalvė, leduanė. Apie 300 vaisingų medžių. Ši farma parsiduoda 16 karvių, pora arklių, 150 vištų, vežimai, mašinos ir visi padarai, taip pat keletas sieksnių sukirstų malkų ir keletas tukstantiųjų pėdų gatavų lentų. Kaina \$8,800, įmokėti \$4,000.

A. BLAŽYS, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

PARSIDUODA

PARSIDUODA farma (ukė) 40 akierių žemės, 3 karvės, 1 arklys, visi ukės (farmos) įrankiai ir geri būdinkai gyvenimui. Klauskite informacijų: BRONISLOVAS GRABOVSKIUS, 1 Lafayette st., 3-šios lubos, Worcester, Mass. (36-37)

WORCESTERIO Penkių Centų BANKA.

316 MAIN STREET TURTAS — \$20,000,000

Išėjimai eipa ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. Bankos valandos: Kasdieną nuo 9 ryte iki 3 po pietų. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. po pietų. Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 vakare.

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS!

SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMĄ, MEILĘ, DAINAS, MUZIKĄ IR SOKIUS, TŲ LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRAEJO...

Isigyk GRAFONOLĄ, kuris palinksmins jusų namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika.

M. PALTANAVICIA, 15 Millbury St., - Worcester, Mass.

BALTIJOS - AMERIKOS LINJA

TIESI KELIONĖ Į LIETUVĄ PER PILIAVĄ (Karaliaučio prieplauka) Arba per LIBAVĄ, HAMBURG - EITKUNUS šiuomi linksma mums pranešt, kad mes pasidarbavom idant mūsų pasazierai, O YPATINGAI LIETUVIAI, galėtų keliaut stačiai į Piliavą. Lietuviai, važiuojanti į Piliavą, aplenkia Lenkų juosta (Koridor) ir privalo turēt tiktai lietuvišką pasportą; jokių vizų nereikia. Susinešimas su Piliava, tai yra nauja šaka mūsų reguliariško susinešimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepoju, o del Lietuvių, tai trumpas ir parankus kelias namon dasigaut. S.S. Lituania—Spalio 26S. S. Estonia—Spalio 5-ą. S. S. Latvija—Rugsėjo 21. S. S. Polonia—Spalio 12

DR. J. JONIKAITIS, 175 Green St. Worcester, Mass. OFFICE HOURS: 9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M. 7 to 9 P. M. Telephone Cedar 2404.

LIETUVIS FOTOGRAFAS. IR MALIORIUS. Nufotografuoja ir numaliovoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavys sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: Stanislovas Bajierčius 24 Millbury Street, Worcester, Mass.

NAUJA VIETA. Jonas Černius, vienatinis lietuvis fotografistas Worcesterj perkėle savo studiją nuo Millbury gatvės į naują vietą, po numeriu 8 Vernon Sq. Worcesterio lietuvių prašomi atlikt šią naują vietą. (35-37)

APTIEKA!

VIENINTĖ LĖ LIETUVIO VAISTINYČIA.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies.

Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenu daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gauti gyduolių nuo visokių ligų.

Kasdien gaunu padėkos nuo žmonių už gerus vaistus ir teisingą patarnavimą. Norėdami sušėdyti pinigų ir sveikatą, visadęs kreipkitės į mūsų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateiti, tai rašykite, o mes prisiusime reikalingus vaistus per Ekspresą. Adresas:

A. BUDREVIČIUS, PROVIZORIUS. 93 Millbury Street, Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLER, Lietuvis Advokatas. 406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

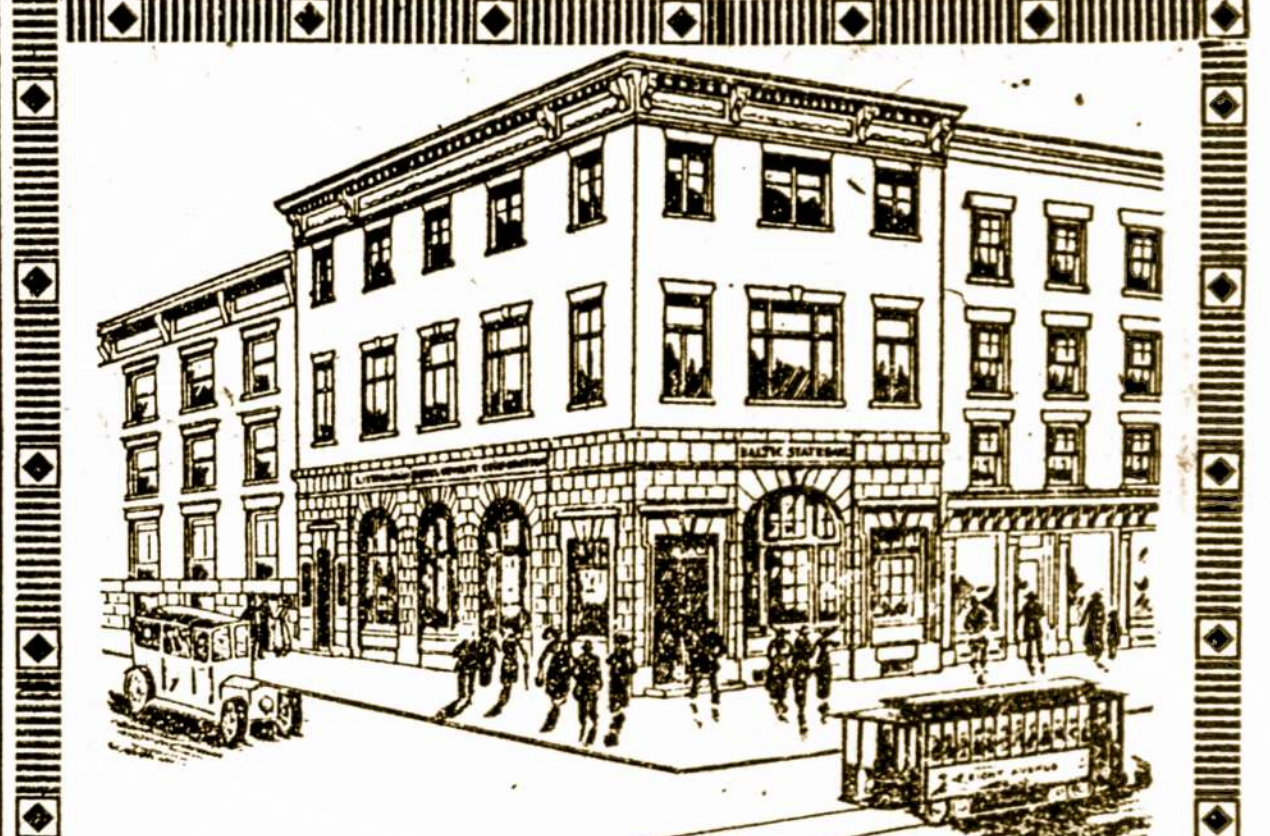
Tel. Park 7761. Dr. F. Matulaitis, 17 Millbury St. Worcesterj Ofiso valandos: 1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M. Nedėliomis nuo 1-3 P.M.

Suite 71. Tel. Park 7636 DR. RUTH F. BERNOT, Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcester Mass.

DR. TESSMER, Dentistas. Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą. 306 Main St. Worcesterj. Ofiso valandos: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val.

PRANAS LEVERIS. Dailydė-stahorius. Užima kontraktus ant budavojimo ir taisyimo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkit kreiptis pas mane, po numeriu— 15 MILLBURY ST., Telefonas 8177. Worcester, Mass.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyti skaityti arba dirbti, ateikite pas mus ir mes pritaikysim jums akinius, kurie jumi pagelbės. POPE OPTICAL CO. 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvs)

PIRMAS IR VIENINTĖS TIKRAI LIETUVIŲ BANKAS RYTINESE VALSTIJOSE.

BALTIC STATES BANK,

KAS MANO KELIAUTI LIETUVON ir nori turėti gerą kelionę, draugišką ir teisingą patarnavimą Amerikoje, ant laivo ir Lietuvoje,—LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BANKA.

KAS SIUNČIA PINIGUS LIETUVON, ar pašalpos giminėms ar pats ketindamas keliauti, ar bizniui — pirkimui ukės ar pasidėjimui Lietuvos Bankuose, ir nori, kad pniagai būtų teisingai, be nuostolių ir greitai pristatyti,—BŪTINAI LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BANKA, kurs persiunčia Lietuvon pinigų ir greičiausia ir teisingiausia.

KAS NORI PASIDĖTI PINIGUS NUOSIMČIAM ir gauti 4 dol. nuo šimto, nuosimčius priskaitant prie sumos kas mėnu,—LAI SIUNČIA DEPOZITUS Į BALTIC STATES BANKA per pašta Money Orderiais arba banko čekiais. KLAUSKITE DRASIAI INFORMACIJŲ—MES GREITAI ATSAKOME Į LAISKUS.

PARDUODAME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS IR IŠMAINOME PASKOLOS BONŲ KUPONUS

BALTIC STATES BANK,

294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.